

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

Informační střediska Evropské unie v České republice

Kateřina Jirková

Bakalářská práce
2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina JIRKOVÁ**
Osobní číslo: **E08728**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Informační střediska Evropské unie v České republice**
Zadávací katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Na základě porovnání dvou systémů poskytování informací o otázkách a tématech EU a jejího fungování občanům České republiky na území ČR identifikovat předpokládané duplicity a definovat návrh zlepšení jejich fungování v České republice na základě zkušenosti těchto systémů v zahraničí.

Seznámení s informačními centry Europe Direct a Eurocentrum a ukázat jak systém funguje ve Slovenské republice a jak u nás.

- 1.Komunikační strategie Evropské komise - síť informačních středisek Europe Direct
- 2.Komunikační strategie Úřadu vlády České republiky - s důrazem na projekt Eurocentra
- 3.Komparace činnosti informačních středisek v Pardubicích ve zvoleném období
- 4.Komunikační strategie ve vybrané zemi EU
- 5.Návrh zlepšení systému poskytování informací o EU občanům ČR

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Evropská komise. Bílá kniha o evropské komunikační politice [online]. Brusel : Evropská komise, 2006 [cit. 2010-06-05]. Dostupné z WWW: <<http://europa.eu/documentation/official-docs/white-papers/indexcs.htm>>.

Evropská komise. Pokyny pro řízení informačních středisek Europe Direct. Brusel : Evropská Komise Generální ředitelství pro tisk a komunikaci [2002]. 42 s.

ŠINDELKA Vladimír. Týřová: Eurocentra zvýší informovanost o Evropské unii. Finance.cz [online]. 2007 Finance.cz [cit. 2010-06-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/90907-tyrova-eurocentra-zvysi-informovanost-o-evropske-unii/>>.

Úřad vlády ČR. Shrnutí koncepce informování o Evropských záležitostech v ČR [online]. Praha : Úřad vlády Odbor informování o zahraničních záležitostech v ČR 2002 [cit. 2010-06-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/gallery/3/1156-koncepceshrnuti.pdf>>.

Úřad vlády SR. Informačné aktivity vlády Slovenskej republiky pre obyvateľov Slovenskej republiky [online]. Bratislava : Úřad vlády SR 2003 [cit. 2010-06-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-67908?prefixFile=m>>.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ivana Mandysová, Ph.D.**
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **30. června 2010**

Termín odevzdání bakalářské práce: **6. května 2011**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 20. října 2010

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Ivaně Mandysové, Ph.D. za cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce.

Dále patří velké poděkování zaměstnancům informačních středisek v Pardubicích, především PhDr. Radce Slezákové a Bc. Andree Pavlíkové, které mi nejen poskytly informační materiály, ale i odpovědi na dotazy zásadní pro tuto práci.

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše. Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 6. 5. 2011

.....

Kateřina Jirková

Anotace:

Práce je věnována informačním střediskům Evropské unie, komunikačním strategiím, z kterých vyšel podklad pro informační systémy, kterých jsou informační místa součástí. Zaměřila jsem se na jednotlivá informační střediska a to Europe Direct, Eurocentrum a Euro Info centrum, provozovaná Evropskou komisí, Úřadem vlády České republiky, Úřadem vlády Slovenské republiky. Dva hlavní systémy poskytující informace o EU veřejnosti využívané v České republice porovnáváme navzájem a poté se systémem informování o evropských záležitostech na Slovensku. Dále je součástí práce porovnání Pardubických informačních středisek, výzkum informovanosti občanů o existenci a využívání informačních míst v Pardubicích a návrh na zlepšení poskytování informací o Evropské unii občanům České republiky.

Klíčová slova:

Komunikační strategie, Evropská komise, Europe Direct, Úřad vlády České republiky, Eurocentrum, Úřad vlády Slovenské republiky, Euro Info centrum.

Title:

Information Centre of the European Union in the Czech Republic

Annotation:

The work is dedicated to the information centers of the European Union, communication strategies, from which came the basis for information systems, which are part of the information space. I focused on the individual information centers - the Europe Direct, Eurocentre and Euro Info Centre, operated by the European Commission, Office of the Czech Republic, the Slovak Government Office. We compare two major systems providing information for public in the Czech Republic to each other and then we compare the system of information on European affairs in Slovakia. The comparison of the Pardubice information centers, public awareness of the existence and use of information points in Pardubice and a proposal to improve information about the European Union, citizens of the Czech Republic is the part of the research.

Keywords:

Communication Strategy, European Commission, Europe Direct, Office of the Government of the Czech Republic, Eurocentre, Office of the Government of the Slovak Republic, Euro Info Centre.

Obsah

Úvod.....	8
1. Komunikační strategie Evropské komise.....	9
1.1. Vznik a vývoj komunikační strategie.....	9
1.2. Dokumenty komunikační strategie.....	9
1.3. Prostředky realizace komunikační strategie.....	11
1.3.1. Evropská dokumentační střediska.....	11
1.3.2. Kontaktní centrum Europe Direct.....	12
1.3.3. Regionální informační střediska Europe Direct.....	13
1.3.3.1. Vznik a provoz informačních center Europe Direct.....	13
1.3.3.2. Zřízení a provoz informačního střediska Europe Direct.....	15
1.3.3.3. Europe Direct a jeho financování.....	15
1.3.3.4. Základní informační služby pro širokou veřejnost.....	17
2. Komunikační strategie Úřadu vlády České republiky.....	18
2.1. Vznik a vývoj komunikační strategie.....	18
2.2. Dokumenty komunikační strategie.....	18
2.3. Prostředky realizace komunikační strategie.....	19
2.3.1. Eurofon.....	20
2.3.2. Euroskop.....	21
2.3.3. Informační síť Eurocenter.....	22
2.3.3.1. Vznik a provoz infocenter Eurocentrum.....	22
2.3.3.2. Eurocentrum a jeho financování.....	24
2.3.3.3. Základní informační služby pro širokou veřejnost.....	25
3. Komparace systémů poskytujících informace o EU v ČR.....	26
3.1. Dokumenty komunikačních strategií.....	26
3.2. Prostředky realizace komunikačních strategií v ČR.....	27
3.2.1. Informační centra Europe Direct a Eurocentrum.....	27
3.2.2. Zřizovatelé informačních středisek Europe Direct a Eurocentrum.....	28
3.2.3. Lokalizace poboček Europe Direct a Eurocentrum.....	28
3.2.4. Financování středisek Europe Direct a Eurocentrum.....	29
4. Komunikační strategie Slovenské republiky.....	30
4.1. Vznik a vývoj komunikační strategie.....	30
4.2. Dokumenty komunikační strategie.....	30
4.3. Prostředky realizace komunikační strategie Slovenské republiky.....	31
4.3.1. Internetový portál Euro Info.....	31
4.3.2. Euro Info linka.....	32
4.3.3. Informační síť Europe Direct.....	33

4.3.4.	Informační místo Euro Info Centrum.....	35
4.3.4.1.	Vznik a provoz Euro Info Centra.....	35
4.3.4.2.	Euro Info Centrum a jeho financování.....	35
4.3.4.3.	Základní služby pro širokou veřejnost.....	36
5.	Komparace českého a slovenského systému poskytování informací o EU.....	37
5.1.	Dokumenty komunikačních strategií.....	37
5.2.	Prostředky realizace komunikačních strategií v ČR a SR.....	38
5.2.1.	Informační centra v ČR a SR.....	38
5.2.2.	Komunikace s informačními středisky.....	39
5.2.3.	Lokalizace informačních míst českého a slovenského systému.....	39
5.2.4.	Financování informačních míst českého a slovenského systému.....	40
6.	Komparace informačních středisek v Pardubicích v současném období.....	41
6.1.	Zaměstnanci informačních středisek v Pardubicích.....	41
6.2.	Komparace činnosti pardubických středisek Eurocentra a Europe Direct v březnu 2011.....	43
6.3.	Informovanost občanů o působení středisek Europe Direct a Eurocentrum v Pardubicích.....	44
6.3.1.	Výsledky průzkumu.....	45
7.	Návrh zlepšení systému poskytování informací o EU občanům ČR.....	49
7.1.	Finanční prostředky.....	50
7.2.	Nástroje pro zlepšení systému poskytování informací o EU.....	50
	Závěr.....	52
	Seznam použité literatury.....	53
	Seznam použitých tabulek.....	55
	Seznam použitých grafů.....	55
	Seznam použitých obrázků.....	56
	Seznam použitých zkratk.....	57
	Seznam příloh.....	58

Úvod

Česká republika se začala už na přelomu tisíciletí připravovat na vstup do Evropské unie a to jak po stránce ekonomické, tak i po stránce legislativní. Bylo zapotřebí informovat občany, kam vůbec vstupují. Na mnoha státních úřadech se začaly objevovat informační letáky a různé brožury, které vysvětlovaly proč vstoupit do Evropské unie, co to pro náš stát znamená a především jak se to dotkne každého jedince. Lidé mají všeobecně strach z neznámého a ekonomicko-společenský experiment byl pro mnohé velkým šokem, což bylo jedním ze signálů, proč bylo nutné zavést kvalitní informační systém, který se ostatně vytvořil ve všech zemích - kandidátech Evropské unie. [12]

V Praze a postupně v dalších českých městech byla zakládána informační střediska Evropské unie. Dnes jich je velká řada a liší se hlavně tím, kdo je jejich zřizovatel a na jakou oblast se specializují. Informační centra zprostředkovávají veřejnosti veškeré dostupné informace o Evropské unii. [12]

Mezi první zřizovatele informačních míst u nás patřila Evropská komise, která na základě své komunikační strategie vytvořila síť informačních center Europe Direct. Tato celoevropská síť byla vytvořená ve všech členských zemích EU roku 2005 za účelem rozšiřování vědomostí občanů a možnosti získání informací o všem, co souvisí s členstvím v EU. Česká republika nemohla být pozadu a Úřad vlády ČR začal vytvářet strategii, ze které vzešel informační systém, který dodnes pomáhá zvyšovat informovanost občanů, co se týče otázek o Evropské unii. Jednal tak na naléhání Evropské komise, která poukazovala na to, že každý členský stát Evropské unie musí mít pod svými kompetencemi své vlastní informační místo o Evropské unii.

Práce pojednává o komunikačních strategiích, vytvořených Evropskou komisí, Úřadem vlády České republiky a Úřadem vlády Slovenské republiky, z kterých vzešly jednotlivé informační systémy, poskytující informace o EU, a jejichž součástí jsou informační střediska Europe Direct, Eurocentrum a Euro Info Centrum.

Práce pomocí metod dotazování a srovnání, popisuje a porovnává v prvních třech kapitolách dva hlavní systémy poskytování informací o EU v České republice. Čtvrtá kapitola se zabývá informačním systémem poskytování informací o EU na Slovensku a následně další kapitola – pátá, porovnává český a slovenský systém. Šestá kapitola se zaměřuje na komparaci pardubických informačních středisek a v kapitole sedmé je navržen systém pro zlepšení poskytování informací občanům České republiky.

Cílem práce je na základě porovnání dvou hlavních systémů poskytování informací občanům České republiky o otázkách a tématech Evropské unie a jejího fungování na území ČR identifikovat předpokládané duplicity a definovat návrh zlepšení jejich fungování v ČR na základě zkušeností těchto systémů v zahraničí.

1. Komunikační strategie Evropské komise

Za posledních dvacet let prošla Evropská unie (EU) několika změnami, převzala řadu nových úkolů, které se různým způsobem dotýkají života občanů. Přesto však nedokázala držet krok v komunikaci s občany. „Propast mezi Evropskou unií a jejími občany není novým jevem, je všeobecně známá. V průzkumech veřejného mínění, které v posledních letech provedla agentura Eurobarometr, mnoho dotázaných lidí odpovědělo, že o EU toho moc nevědí a mají pocit, že mají malou možnost ovlivnit její rozhodovací proces. Komunikace je základem zdravé demokracie. Není to žádná jednosměrná ulice. Demokracie nemůže vzkvétat, pokud občané nevědí, co se děje, a nemohou se tohoto procesu plně účastnit“. [2]

1.1. Vznik a vývoj komunikační strategie

O této propasti se diskutuje již od roku 1992, kdy se připravovala referenda o Maastrichtské smlouvě. Obyvatelé Dánska v červnu 1992 odmítli tuto smlouvu a otevřeli otázku, proč někteří občané Evropské unie projevují nedůvěru v další vývoj procesu evropské integrace a z čeho tato nedůvěra pramení. Hlavní důvod spatřuje Evropská unie v tom, že se jí dosud nepodařilo získat občany pro to, aby se o nejrůznější oblasti její politiky zajímali a aktivně se podíleli na jejím vývoji a realizaci. [2]

Výrazné zlepšení v komunikaci s občany EU přišlo z prohlášení o ratifikaci Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu, které při příležitosti zasedání Evropské rady v Bruselu ve dnech 16. – 17. června 2005 přijaly hlavy států a předsedové vlád jednotlivých členských zemí. Tato deklarace reflektovala neúspěšná referenda ve Francii a v Nizozemí. Ve smlouvě byla vyjádřena nutnost reagovat na obavy občanů, které vyplývaly z nedostatku informovanosti. Bylo třeba ve všech členských státech za přispění evropských orgánů rozvinout široké diskuse zahrnující občany, občanskou společnost, sociální partnery, národní parlamenty a politické strany. [2] [7]

1.2. Dokumenty komunikační strategie

K dalšímu výraznému posunu v této oblasti přispěl rok 2005. Od tohoto roku předložila Evropská komise řadu dokumentů týkajících se komunikační politiky. V červenci¹ tohoto roku byl zahájen Akční plán pro zlepšení komunikace o Evropě (dále jen Akční plán).

¹ Přesné datum 20. června 2005

² Přesné datum 25. 4. 2007

³ Pobočka ve Dvoře Králové nad Labem vznikla 16. 4. 2007, v Novém Jičíně – 1. 5. 2007, v Jihlavě – 1. 1. 2009,

Tento Akční plán se opírá o tři zásady [15]:

1. Naslouchání – občané EU by neměli být pouze informováni, ale jejich názory a obavy by měly být brány v potaz.
2. Sdělování informací o tom, jak jednotlivé evropské politiky ovlivňují každodenní život občanů EU.
3. Navázání kontaktu na místní úrovni - národní a místní fóra a některá média, která budou stanovena jako priorita, budou využita jako komunikační kanály.

O tři měsíce později byl Evropskou Komisí navržen Plán D (kde D znamená demokracii, dialog a diskuzi). „Tento plán vytváří společný rámec pro zahájení veřejné diskuze na národní a evropské úrovni. Hlavním účelem bylo přemýšlet o budoucnosti Evropské unie a posílit demokracii v Evropě. Hlavním záměrem plánu D bylo vdechnout život do období sebereflexe, do kterého se Evropská unie na omezenou dobu ponořila. Přijatá opatření zahrnovala obsáhlý program návštěv komisařů v členských státech a jejich pravidelné návštěvy v národních parlamentech, podporu evropských občanských projektů, poskytování více informací o zasedání Rady, vytvoření sítě pro podporu rozsáhlé diskuze o budoucnosti Evropské unie a snahy zvýšit účast v evropských volbách“. [15]

Kromě dalších dokumentů, které byly navrženy Evropskou Komisí, je potřeba zmínit Bílou knihu o evropské komunikační politice (dále jen Bílá kniha), která byla vydána v únoru roku 2006. Hlavní význam tohoto, v pořadí již třetího, důležitého dokumentu spočíval v „přenesení důrazu z přístupu řízeného z Bruselu na přístup blíže k občanům. Je třeba zapojit všechny hlavní účastníky (orgány a instituce Společenství, členské státy, regionální a místní orgány, politické strany a občanskou společnost) do tohoto procesu“. [15]

Bílá kniha určila pět oblastí pro praktická opatření, která je třeba přijmout [15]:

1. Vymezení obecných principů pro komunikační opatření vztahující se k evropským politikám.
2. Zplnomocnění občanů, umožňující jim zapojit se do evropských záležitostí.
3. Spolupráce se sdělovacími prostředky a novými audiovizuálními službami a následné vytvoření evropské veřejné arény.
4. Porozumění názoru veřejnosti.
5. Spolupráce při plnění této politiky, partnerství.

„Hlavním účelem této bílé knihy je navrhnout cestu vpřed a vyzvat všechny tyto subjekty, aby přispěly svými myšlenkami k tomu, jak můžeme nejlépe společně pracovat na úplném odstranění této propasti. Výsledkem bude pokroková agenda pro lepší komunikaci ke zlepšení veřejné diskuse v Evropě“. [2]

Základní schéma komunikační strategie Evropské komise vychází hlavně z Akčního plánu na zlepšení komunikace v Evropě, která ve svém obsahu uvádí komunikační nástroje a vybraná komunikační témata. Jednotlivé úrovně jsou blíže specifikovány v dalších, již zmíněných dokumentech - Plánu D a Bílé knize. Právě komunikačními nástroji neboli prostředky realizace komunikační strategie se zabývá nadcházející část kapitoly.

1.3. Prostředky realizace komunikační strategie

Mezi prostředky realizace komunikační strategie Evropské komise patří síť informačních center Evropské unie – Europe Direct. Jako jeden z nástrojů komunikační politiky Evropské komise „zastává funkci prostředníka mezi Evropskou unií a jejími občany v regionech. Hlavním úkolem Europe Direct je šířit povědomí a informace o Evropské unii a aktivně podporovat diskuzi o jejich aktivitách na místní a regionální úrovni. Informační Síť Europe Direct zahájila svoji činnost 1. května 2005 ve všech 25 členských státech EU. Síť je koordinována a spolufinancována Evropskou komisí, jednotlivá střediska jsou dále podporována tzv. hostitelskou organizací (krajský či městský úřad, škola, knihovna, informační středisko a jiné), jež poskytují místní zázemí a finanční pomoc“. [6]

Síť Europe Direct je tvořena [6]:

- Evropskými dokumentačními středisky,
- Kontaktním centrem Europe Direct,
- regionálními informačními středisky Europe Direct.

1.3.1. Evropská dokumentační střediska

Evropská dokumentační střediska (neboli EDS) jsou součástí informační sítě Europe Direct. „Nacházejí se na akademických institucích, podporují vzdělávání a výzkum týkající se evropské integrace, a to na úrovni vysokých škol, a vybízejí akademickou obec, aby se účastnila diskuze o Evropě. Ve srovnání se zaměstnanci jiných knihoven mají týmy EDS větší povědomí o záležitostech Evropské unie a způsobech, jak se dopracovat k dokumentům souvisejícím s EU. Studentům a badatelům poskytují informace o informačních zdrojích EU a pomáhají jim hledat dokumenty efektivně“. [6]

Úlohy EDS lze shrnout takto [18]:

- Podporovat výuku a výzkum v oblasti evropské integrace.
- Zpřístupňovat informace o Evropské unii a jejich politikách veřejnosti, zejména v akademickém a vysokoškolském prostředí.

- Účastnit se diskuze o Evropské unii, a to případně s dalšími evropskými informačními místy a sítěmi.

Informační místa EDS disponují publikacemi, které jim poskytuje Generální ředitelství pro komunikaci, ostatní Generální ředitelství komise, a v neposlední řadě čerpají z produkce Úřadu pro tisk a informace, který sídlí v Lucembursku. Jsou on-line napojena na Intranet Evropské komise a prostřednictvím tohoto spojení mohou díky svému privilegovanému přístupu objednávat větší množství těchto publikací dle zájmu a potřeb. [6]

Evropská dokumentační střediska využívají především studenti a zaměstnanci vysokých škol a výzkumných ústavů, široká veřejnost, právníci a novináři, kteří potřebují podrobné informace o rozhodovacích postupech EU nebo specifických informačních zdrojích EU. [18] [16]

Za počátky Evropských dokumentačních středisek se dají považovat již šedesátá léta, kdy tato střediska jako první informační místa Evropské komise byla zakládána na akademické půdě. V současnosti jich existuje 366 v rámci EU a dalších 138 mimo její hranice. V České republice (ČR) funguje sedm dokumentačních středisek. (viz příloha č. 1). [6]

1.3.2. Kontaktní centrum Europe Direct

V úředních hodinách (9:00-18:30 hodin středoevropského času v pracovní dny) je v každém členském státě EU dostupné bezplatné telefonní číslo na Kontaktní centrum Europe Direct. Jedná se o ústřední informační službu EU, která všeobecně poskytuje informace o Evropské unii. [13]

„Telefonní linka byla zřízena v Bruselu v roce 2000 ve všech úředních jazycích EU. Operátoři hovořící česky a slovensky odpovídají zejména na dotazy týkající se institucí, fungování EU a jejich politik. Poskytují okamžité odpovědi, jak na všeobecné otázky, tak praktické informace z nejrůznějších oblastí, např. poradí, jak získat povolení k pobytu, jak si nechat uznat kvalifikaci nebo jak si stěžovat na závadné výrobky...“ [9]

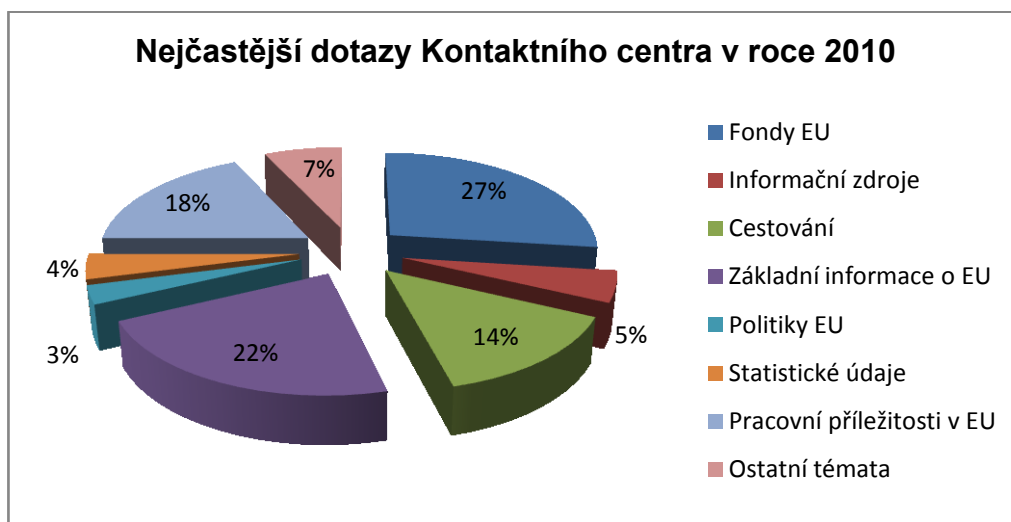
Na linku se dá dovolat [6]:

- Zdarma
- Za běžnou sazbu

Bezplatně lze volat na linku 00 800 67 89 10 11 z jakékoliv země Evropské unie. Je třeba však upozornit na to, že někteří operátoři (a telefonní automaty a hotely) neposkytují přístup k linkám s předčíslem 00 800 nebo mohou toto telefonní spojení zpoplatnit.

Za běžnou sazbu lze volat na číslo +32-2-299 96 96 odkudkoli na světě. Ohlásí se anglicky hovořící operátor, ale je možné požádat o spojení s operátorem, který hovoří i jiným úředním jazykem EU.

V následujícím grafu je možné vidět přehled nejčastějších dotazů kladených na Kontaktní centrum Europe Direct.

Graf 1 - Nejčastější dotazy Kontaktního centra v roce 2010. Zdroj: Autor

Statistická data poskytl Kontaktní centrum Europe Direct. Z grafu vyplývá, že občany ČR zajímá především možnost čerpat prostředky z fondů EU, představují nejvyšší podíl dotazů a to až 27%. Dalšími nejžádanějšími dotazy byly základní informace o EU (22%), politiky EU (14%) a ostatní témata (18%).

1.3.3. Regionální informační střediska Europe Direct

Jedná se o projekt Evropské komise, kde je hlavním cílem dosáhnout lepšího zeměpisného pokrytí středisky rovnoměrně rozmístěnými po unii a členských státech, a tím poskytnout občanům snadný přístup k informacím o všech oblastech činnosti Evropské unie a především o tom, jak tyto činnosti ovlivňují jejich každodenní život. [19]

1.3.3.1. Vznik a provoz informačních center Europe Direct

„Na základě grantového řízení, zahájeného 28. 2. 2005, vzešlo prvních 7 center Europe Direct a to v Brně, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Liberci, Olomouci, Pardubicích a Táboře“. [14]

V roce 2007² vznikla pobočka v Uherském Hradišti, avšak fungovala pouze do loňského roku. Hostitelskou agenturou této pobočky bylo Informační centrum pro mládež, které již v současnosti, nejeví zájem provozovat Europe Direct. Z tohoto důvodu ukončilo činnost i několik dalších poboček.

² Přesné datum 25. 4. 2007

Europe Direct v Hradci Králové fungovalo pouhých sedm měsíců, Liberecké středisko do konce roku 2006 a Tábořské Europe Direct do konce roku 2008. Nové pobočky³ je možné nalézt ve Dvoře Králové nad Labem, v Novém Jičíně, v Jihlavě, v Plzni a v Mostě.

Obrázek 1 – Současná mapa poboček Europe Direct v ČR. Zdroj: Autor, upraveno na základě [6]

Jak již bylo zmíněno, Europe Direct jsou zřizována jako společný projekt Evropské komise a hostitelské organizace. Hostitelskou organizací⁴ se může stát jakýkoli veřejnoprávní subjekt nebo soukromý subjekt s veřejným posláním. [19]

Sídlo pobočky Europe Direct	Hostitelská organizace
Brno	Knihovna Jiřího Mahena
České Budějovice	Krajský úřad Jihočeského kraje
Dvůr Králové nad Labem	Střední škola informatiky a služeb
Jihlava	Regionální rozvojová agentura Vysočina
Most	Vysoká škola finanční a správní
Olomouc	Statutární město Olomouc
Pardubice	Region Tourism Pardubice
Plzeň	Regionální technické muzeum
Nový Jičín	Město Nový Jičín

Tabulka 1 - Přehled hostitelských organizací Europe Direct v ČR. Zdroj: Autor

³ Pobočka ve Dvoře Králové nad Labem vznikla 16. 4. 2007, v Novém Jičíně – 1. 5. 2007, v Jihlavě – 1. 1. 2009, v Plzni – duben 2009 a v Mostě 9. 5. 2009.

⁴ Je třeba neplést si tento pojem s partnerskou organizací. Partnerská organizace spolupracuje s Europe Direct na určitých projektech.

1.3.3.2. Zřízení a provoz informačního střediska Europe Direct

Zřízení ani provoz informačního střediska Europe Direct není levnou záležitostí. K nezbytným nákladům patří kancelářské vybavení, výpočetní technika, internetové připojení, telefony. Co se týče publikací, ty jsou objednávány a dostávají je zdarma z bruselského Bookshopu (EU Bookshopu), což jsou internetové stránky, které umožňují jednotný přístup k různým publikacím evropských orgánů, agentur a dalších institucí vydaných Úřadem pro úřední tisky. Poskytují přehled obsahu publikací ve formě podrobných bibliografických záznamů. Každé středisko Europe Direct funguje jinak a má tedy různý počet zaměstnanců s různými funkcemi. Avšak ve většině středisek najdeme tři zaměstnance, a to ředitele (ku) hostitelské organizace, který má kromě řízení a kontroly dané pobočky, na starosti administrativní záležitosti, dále vedoucí informačního střediska a referenta⁵, který je pouze na poloviční úvazek. Mezi schopnosti personálu patří dobré komunikační dovednosti, schopnost řízení projektů a dobrou znalost záležitostí EU.

1.3.3.3. Europe Direct a jeho financování

Financování Europe Direct je založeno na grantovém systému. Hostitelská organizace, pokud má zájem provozovat Europe Direct, může na základě žádosti získat finanční prostředky od Evropské komise. Aby žadatelům o provozování těchto míst mohl být přiznán grant, musí [18]:

- prohlásit na svou čest, že vlastní dostatečné finanční zdroje, které jim umožní provozovat jejich místo po celé období;
- prokázat, že mají technické kapacity provozovat takové místo;
- prokázat svou schopnost provozovat toto své místo.
 - Musí doložit nejméně dva roky praxe s komunikací s veřejností, pokud možno o otázkách týkajících se politik EU. Musí rovněž disponovat nezbytnými lidskými zdroji. Žadatelé musí předložit životopisy určených odpovědných pracovníků.

Provozní grant Evropské komise pro hostitelskou agenturu na středisko je ve formě paušální částky a pohybuje se v rozmezí od 12 000 do 25 000 eur za rok. Částka nesmí představovat více než 50% způsobilých provozních nákladů, proto musí být středisko financováno dalšími uznatelnými zdroji – zdroji hostitelské organizace. Lze tedy uvést, že informační střediska Europe Direct jsou financovány z poloviny Evropskou komisí a z druhé poloviny hostitelskou organizací. Je třeba uvést skutečnost, že pokud přesáhnou náklady rámec rozpočtu, doplácí je hostitelská organizace. [18]

Grant od Evropské komise je stanoven na 4 roky, přičemž každý rok předkládají pobočky plán a návrh rozpočtu ke schválení. Každý rok rovněž předkládají vyúčtování za předchozí rok, kde se prokazuje,

⁵ Funkce referent není přímo nezbytná, a proto není zastoupená úplně ve všech pobočkách, i když se s ní ve většině středisek setkáme.

kolik prostředků a na co bylo utraceno. Pokud nebyl plán vyčerpán, je o to méně poskytnutá částka z Evropské komise oproti plánu. Grant pokrývá základní soubor informačních služeb pro širokou veřejnost a podpůrné služby pro zastoupení Evropské komise, komunikační činnosti a činnosti zaměřené na zvyšování povědomí, které zahrnují pořádání akcí a vytváření informačních produktů pro širokou veřejnost, zvláštní cílové skupiny, sdělovací prostředky a tvůrce veřejného mínění. [18]

Vývoj grantového systému lze rozdělit do dvou období.

- Generace Europe Direct 2005 - 2008

V tomto prvním období byl systém grantů založen na vykazování a kontrole skutečně vzniklých nákladů. To vyžadovalo velmi podrobné finanční vykazování ze strany hostitelské struktury a pečlivou kontrolu ze strany útvarů komise. Tyto postupy byly poměrně těžkopádné a časově náročné s ohledem na úroveň rizika a poměrně omezenou výši grantů. [16]

- Generace Europe Direct 2009 – 2012

„Nový systém řízení Europe Direct vychází z modelu založeného na výsledcích, který je založen na nástrojích paušálních částek, zavedených finančním nařízením 1. května 2007. Zaměřuje se na obsah činností a jejich efektivitu, pokud jde o dosah a výsledek, a zároveň zachovává finanční kontrolu na uspokojivé úrovni i její propojení s prováděním plánovaných akcí“. [18]

K hlavním výhodám tohoto systému patří [18]:

- Soustředění pozornosti na provozní aspekty, tzn. činnosti informačních středisek,
- vytvoření pobídek pro to, aby informační střediska vyvíjela aktivnější komunikační činnost zaměřenou na podněcování diskuzí a vytváření povědomí,
- omezení pracovní zátěže související s finančním vykazováním, kontrolami a zároveň neohrožení obecné výkonnosti a úrovně řízení.

1.3.3.4. Základní informační služby pro širokou veřejnost

Během otevíracích hodin musí být na místě zaměstnanci informačního střediska, aby poskytovali pomoc návštěvníkům, odpovídali na jejich dotazy nebo poskytnuli bezplatné publikace EU, které jsou ve středisku k dispozici. [18]

Hlavní služby Europe Direct [6]:

- Zodpovídání všeobecných dotazů o Evropské unii (osobně, telefonicky, e-mailem),
- podávání praktických informací z nejrůznějších oblastí, např. jak hledat práci nebo školu v zahraničí,
- zajišťování kontaktních údajů na organizace, se kterými je potřeba jednat,
- rozsáhlá nabídka publikací a tiskových materiálů o EU,
- možnost studia materiálů o EU z knihovny střediska Europe Direct,
- realizace besed a výstav s evropskou tematikou,
- vzdělávací programy pro školy či jiné instituce týkající se problematiky EU,
- bezplatný přístup k internetu za účelem vyhledávání informací o EU,
- přednášky a soutěže pro základní, střední, vysoké školy a jiné organizace v oblasti EU,
- vydávání elektronického zpravodaje, který poskytuje informace o nejnovějším vývoji EU.

2. Komunikační strategie Úřadu vlády České republiky

Již před vstupem do EU bylo zapotřebí seznámit veřejnost s tím, co ji čeká. Česká republika nechtěla být nijak pozadu za Evropskou Komisí, a proto začala utvářet strategie, které by občanům ČR pomohly začlenit se do procesu komunikace s Evropou.

2.1. Vznik a vývoj komunikační strategie

Komunikační strategie se před vstupem do EU se utvářela již od roku 1997 na Ministerstvu zahraničních věcí. V roce 1997 Výbor vlády pro evropskou integraci stanovil cíle komunikační strategie, tj. poskytnout veřejnosti informace o podstatných aspektech integrace České republiky do EU. [26]

Dalším větším obratem v informování o evropských záležitostech byla stejně jako u Evropské komise ratifikace Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu.

„Usnesením ze dne 18. května 2005 č. 608 vláda schválila Komunikační strategii pro informování veřejnosti o Smlouvě o Ústavě pro Evropu. Na základě výše citovaného usnesení a v souladu s Deklarací přijatou během zasedání Evropské rady v Bruselu ve dnech 16 - 17. června 2005 vláda ČR rozhodla o potřebě vypracování nové koncepce týkající se nikoli pouze komunikace Smlouvy o Ústavě pro Evropu, nýbrž informování o evropských záležitostech obecně“. Jednalo se o první koncepci tohoto druhu po vstupu ČR do EU. [25]

2.2. Dokumenty komunikační strategie

„Odbor pro informování o evropských záležitostech je členem pracovní skupiny pro informace, která pravidelně zasedá v Evropské radě v Bruselu a podílí se, společně s ostatními členskými státy, na přípravě komunikačních dokumentů Evropské unie“. [24]

Od roku 2005 až do současnosti jsou standardně vypracovávány roční Koncepce informování o evropských záležitostech (dále jen Koncepce), jež jsou každoročně schvalovány vládou. Jedním z cílů Koncepce je „vytvoření informačního systému schopného efektivně, srozumitelně a snadno komunikovat odborné i laické veřejnosti aktuální evropská témata. Integrovaný informační systém vznikl na základě tuzemských a zahraničních zkušeností s informováním o EU. Byl konzultován s nezávislými experty na danou problematiku a jeho finální navrhovanou podobu hodnotili velice pozitivně zástupci Evropské komise“. [26]

Zahraniční inspirace

Při přípravě Koncepce bylo využito zkušeností ostatních členských států EU, zejména efektivního dánského modelu, který sloučil informační nástroje do jednoho celku. Inspirací při vytváření koncepce telefonní linky byl také model finský a slovinský a další. [26] [25]

Dánský model

„Tři základní komunikační nástroje informování o EU (informační centrum o EU, telefonní linka, internetové stránky) fungují v jednom centru. Využívají společnou znalostní databázi, komunikují a střídají se v rámci zmíněných informačních zdrojů. Telefonní linka je v provozu pouze tři dny v týdnu, zbylé dva dny operátoři pracují jako redaktoři na internetových stránkách a jako pracovníci centra. Tento integrovaný model nejen podporuje kreativitu všech pracovníků, kteří maximálně využívají svých znalostí ve prospěch všech informačních nástrojů, ale také působí pozitivně na veřejnost, která se vstupem do informačního centra ocitne ve středu veškerých aktivit pracovníků“. [25]

Finský model

„Bezplatná telefonní linka ve Finsku, která je provozovaná Ministerstvem zahraničních věcí, se specializuje na konkrétní národní otázky Finska v EU. Je propojena telefonní linkou v Bruselu Europe Direct, na kterou odkazuje v případě obecných dotazů o EU. Tento systém je ve Finsku v provozu již 11 let. Mezi finským systémem (telefonní linka, informační centra) a Europe Direct existuje úzké vzájemné propojení“. [25]

Slovinský model

„Bezplatná telefonní linka „Eurofon“ funguje od roku 1998 a specializuje se na členství Slovinska v EU. Její služby jsou doplněny telefonní linkou Europe Direct. Další možností získání informací o EU jsou tzv. Europohlednice, které jsou k dispozici v síti pošt, a jejichž prostřednictvím může občan zaslat písemný dotaz týkající se EU“. [25]

2.3. Prostředky realizace komunikační strategie

Prostředky realizace komunikační strategie vychází z nové informační infrastruktury. Návrh na dobudování informační infrastruktury vychází ze zjištění, že na území ČR existuje v současné době velké množství různých zdrojů informací o EU, které nejsou vzájemně propojené a nespolupracují, přestože sdílí stejnou agendu, kterou je informování o EU v České republice. [25]

Cílem nové informační infrastruktury je vytvoření integrovaného systému poskytování informací, složeného z níže uvedených nástrojů [26]:

- Eurofon,
- Euroskop,
- informační síť Eurocenter

2.3.1. Eurofon

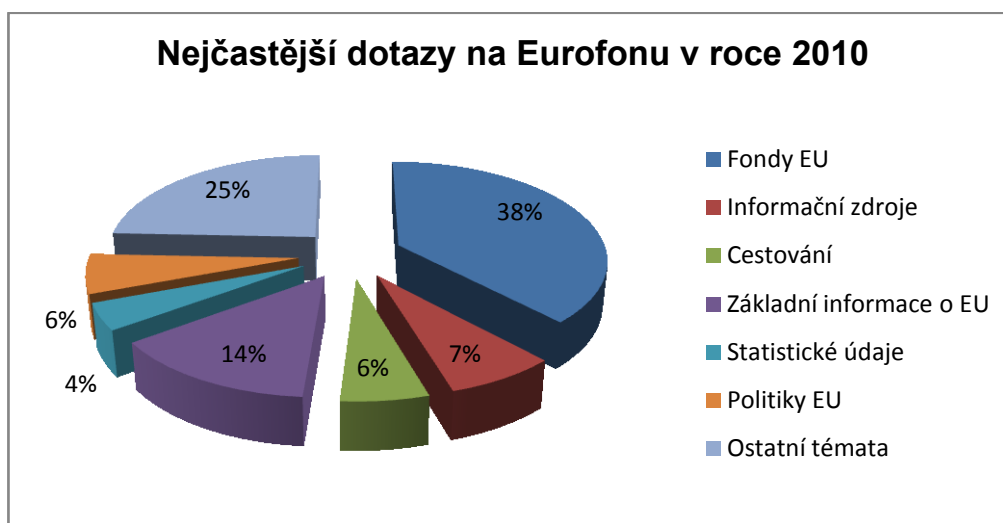
Zelená linka 800 200 200 fungující pod názvem Eurofon je v provozu od pondělí do pátku v době od 10 do 18 hodin. V této době je možno získat odpovědi na nejrůznější otázky v souvislosti se členstvím České republiky v Evropské unii. Služba je poskytována zdarma. Volat lze z pevné linky nebo mobilních telefonů a z celého území ČR. [8]

Primárním cílem Eurofonu je poskytovat základní informace o Evropské unii a jejím fungování, zejména s ohledem na členství České republiky v tomto uskupení. Se svými dotazy se na linku obrací zejména studenti, ale i jejich vyučující, zaměstnanci či podnikatelé, občané ČR i cizinci. Pracovníci linky odpovídají na dotazy přímo při telefonickém hovoru, při potřebě náročnějšího vyhledávání podkladů obvykle odpovědi zasílají prostřednictvím e-mailové zprávy. V případě specifických, odborných dotazů mohou pomoci s nasměrováním tazatele na instituce, do jejichž kompetence problém spadá, aby již nemusel složitě tápat a oslovovat zbytečně různé úřady. [8]

Informační linka o Evropské unii funguje v podstatě bez přerušení již od 1. října 2001, kdy byla zřízena Ministerstvem zahraničních věcí ČR v rámci informační kampaně před referendem o vstupu a vlastním vstupem ČR do EU. V souvislosti s přechodem České republiky do postavení řádného člena EU byla na základě rozhodnutí vlády ČR z února 2005 přenesena zodpovědnost za informování v dané věci pod Úřad vlády - Odbor informování o evropských záležitostech (OEZ). Kromě OEZ, který je zřizovatelem a provozovatelem této informační služby, se na chodu Eurofonu od roku 2010 zásadně podílí také Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), a to prostřednictvím aktivit spolufinancovaných z fondů EU. Spolupráce vyplývá ze skutečnosti, že dotazy na možnost využití dotací Evropské unie v ČR jsou nedílnou součástí informační činnosti a dlouhodobě představují více než třetinu všech dotazů směřovaných na Eurofon. [8]

V roce 2010 bylo na lince Eurofon zodpovězeno celkem 12 500 dotazů. Průměrný počet hovorů na lince Eurofon byl 1040 hovorů měsíčně. [25]

V následujícím grafu je možné vidět přehled nejčastějších dotazů kladených na linku Eurofon.

Graf 2 - Nejčastější dotazy na Eurofonu v roce 2010. Zdroj: Autor, upraveno na základě [8]

Nejčastější dotazy linky Eurofon patřily oblasti fondů EU (38%). Vysokou hodnotu vykazují ostatní témata nezařazená do ostatních skupin, příkladem mohou být pracovní či studijní příležitosti. Na třetí pozici jsou základní informace o EU (14%).

2.3.2. Euroskop

Internetový portál www.euroskop.cz je jedním z nástrojů komunikační strategie Úřadu vlády ČR. Portál Euroskop je oficiálním zdrojem informací o Evropské unii a našem členství v ní, který spravuje Odbor pro informování o evropských záležitostech.

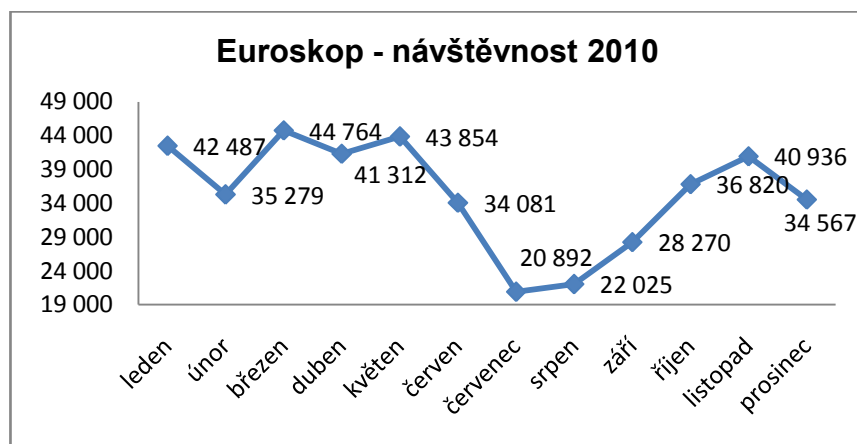
„Portál obsahuje dvě složky informací – dynamické a statické. Dynamická složka informací na portálu pokrývá dvě základní oblasti: aktuality z EU a aktuality z ČR související s problematikou EU. Hlavním obsahem statických informací je především struktura a činnost EU. Portál Euroskop má i anglickou verzi, která slouží jako rozcestník pro ty, kteří hledají informace týkající se členství ČR v EU, zejména formou odkazu na relevantní zdroj“. [25]

Součástí Euroskopu jsou stránky regionálních Eurocenter a informační linky Eurofon 800 200 200. Server Euroskop vznikl díky finanční podpoře programu Phare⁶ v roce 1999. Cílem projektu – Euroskop.cz je zvyšování obecné informovanosti občanů ČR o Evropské unii.

V následujícím grafu je znázorněna návštěvnost internetového portálu Euroskop. Z grafu je patrný sezónní pokles v prázdninových měsících, kde studenti, jako jedna z hlavních cílových skupin,

⁶ Program Phare je jedním ze zdrojů nevratné pomoci, který Evropská unie poskytuje zemím střední a východní Evropy již od roku 1990. [16]

kteřá využívá ten to zdroj, nemá takovou potřebu zjišťovat informace pro studijní účely. Další vysvětlení může být i takové, že nedošlo k žádné výrazné akci, změně v oblasti EU.

Graf 3 - Euroskop - návštěvnost v roce 2010. Zdroj: Autor, upraveno na základě [25]

2.3.3. Informační síť Eurocenter

Eurocentra jsou informační místa, na která se lidé mohou obracet se svými dotazy týkajícími se Evropské unie. Cílem projektu je zpřístupnit veřejnosti informace o EU tak, aby byly srozumitelné a dostupné ve všech krajích ČR. Celý projekt byl realizován a je řízen Odborem pro informování o evropských záležitostech.

2.3.3.1. Vznik a provoz infocenter Eurocentrum

V současné době existuje množství nerovnoměrně rozmístěných informačních míst o EU s rozdílnými provozovateli (státní správa, samospráva, soukromé subjekty) a agendami, která často neměla a dodnes nemají přehled o existenci, ani agendě ostatních informačních míst a i z toho důvodu s nimi nekomunikují. Jsou to například informační centra EU Europe Direct, Centra pro regionální rozvoj ČR MMR, informační místa Hospodářské komory pro podnikatele a další. Cílem koncepce bylo zřídit koordinovanou síť Eurocenter v každém krajském městě (Praha a Středočeský kraj sdílí jedno Eurocentrum).

Eurocentra vznikla v návaznosti na Koncepci informování o evropských záležitostech, kterou 13. července 2005 schválila česká vláda, na základě poptávky veřejnosti po srozumitelnosti a dostatku základních i odborných informací o Evropské unii. Tento projekt také reagoval na deklaraci přijatou během zasedání Evropské rady v Bruselu ve dnech 16. - 17. června 2005, která říká, že „úkolem vlád členských zemí musí být nastartování celonárodní diskuse, odstranění informačního deficitu a zvýšení zájmu veřejnosti o evropské záležitosti. V listopadu⁷ 2005 byla za přítomnosti předsedy Evropské

⁷ Přesné datum 18. 11. 2005

komise J. M. Barrosa a předsedy vlády ČR zahájena činnost Eurocentra Praha. V průběhu roku 2006⁸ byla otevřena regionální Eurocentra ve všech krajských městech. V současné chvíli tak slouží občanům 13 Eurocenter⁹. [24]

Obrázek 2 - Současná mapa poboček Eurocenter. Zdroj: Autor

Pro vybudování sítě Eurocenter bylo zapotřebí získat v každém regionu partnera (přehled partnerských organizací viz příloha č. 2). Partneri pomohli vytipovat vhodné místo, kde je Eurocentrum umístěné. Nejčastějším místem, kde Eurocentra sídlí⁹, jsou veřejné knihovny, nebo také přímo budovy krajských úřadů.

Sídlo pobočky Eurocentrum	Hostitelská organizace
Brno	Krajský úřad Jihomoravského kraje
České Budějovice	Krajský úřad Jihočeského kraje
Hradec Králové	V současné době bez sídla
Jihlava	Hospodářská komora Jihlava
Karlovy Vary	Krajský úřad Karlovarského kraje
Liberec	Krajský úřad Libereckého kraje
Olomouc	Knihovna Univerzity Palackého
Ostrava	Agentura pro regionální rozvoj
Pardubice	V současné době bez sídla
Plzeň	Krajský úřad Plzeňského kraje
Praha	Evropský dům – Zastoupení EK a informační kanceláře EP
Ústí nad Labem	Krajský úřad Ústeckého kraje
Zlín	Podnikatelské inovační centrum

Tabulka 2 - Přehled hostitelských organizací Eurocenter ke dni 8. dubna 2011. Zdroj: Autor

⁸ V Karlových Varech vzniklo Eurocentrum 18. 4., v Brně 3. 5., v Hradci Králové 12. 5., v Ostravě 22. 5., v Jihlavě 4. 9., v Českých Budějovicích 18. 9., v Olomouci 26. 9., v Pardubicích 3. 10., v Plzni 23. 10., v Liberci 15. 11. a poslední pobočka ve Zlíně 21. 11.

⁹ Sídla Eurocenter se dají nazvat také hostitelskou organizací, poněvadž poskytují sídlo pobočkám Eurocentrum, ale je třeba upozornit, že střediska nefinancují jako je to v případě hostitelských organizací Europe Direct.

Ještě v březnu tohoto roku bylo dlouhodobě několik středisek bez sídla, v současné době jsou to dvě informační centra. Pobočka v Hradci Králové se momentálně se stěhuje do nových prostor a během nejbližších dnů by měla sídlit v budově Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Pardubická pobočka má již přes rok krajským úřadem přislíbené nové prostory, ale dodnes nedošlo k jejich poskytnutí.

Zřízení a provoz informačního střediska Eurocentrum

V každém regionálním Eurocentru do června 2009 pracovali dva zaměstnanci, z nichž jeden byl zaměstnán na plný a druhý na poloviční úvazek. Předminulý rok došlo k úspornému opatření a v každém středisku (kromě Prahy) zůstala pouze jedna pracující osoba – vedoucí centra, která zastává práci dvou lidí. V Eurocentru Praha pracují celkem tři zaměstnanci, jeden na plný úvazek (vedoucí Eurocentra) a dva na poloviční úvazek, kteří jsou u informačního pultu k dispozici pro dotazy návštěvníků. Pracovníci Eurocenter procházejí výběrovým řízením, v nichž je mimo jiné kladen důraz na znalosti a zájem o problematiku o Evropské unii a na jazykovou vybavenost. Dále je každé středisko vybaveno počítačem s přístupem na internet a samozřejmě velký výběr informačních materiálů, které jsou pro zájemce k dispozici.

Náklady na vybudování jednoho Eurocentra se z největší části skládaly z nákladů na vybavení nábytkem, technikou, výpočetní a komunikační technikou. Pro Eurocentra se zřizovací částka pohybovala od 250 do 350 tisíc v závislosti na prostorových možnostech. [24]

2.3.3.2. Eurocentrum a jeho financování

Celý informační systém je doposud financován z rozpočtu Úřadu vlády – Odboru informování o evropských záležitostech. Vzhledem k úsporným opatřením, pramenícím z rozpočtového omezení, byl schválen rozpočet pro rok 2010 ve výši 12 256 000 Kč, přičemž v roce 2009 činil 25,8 mil. Kč (jedná se o meziroční snížení o 52,5 %). Bylo přistoupeno k reorganizaci složky Integrovaného informačního systému a v roce 2010 došlo ke stěhování Eurocenter do kancelářských prostor krajských úřadů, poskytnutých zdarma na základě smluv o spolupráci s jednotlivými kraji. Do konce roku byly uzavřeny smlouvy s Ústeckým, Plzeňským, Jihomoravským, Libereckým a Karlovarským krajem. S ostatními kraji postupně probíhají jednání. V roce 2009 došlo, ale i k dalším úsporným opatřením, především ke snížení pracovních úvazků z vedoucího Eurocentra a referenta na poloviční úvazek na pouze jednoho pracovníka, což mělo za účel snížit mzdové náklady. [25] [26]

V nejbližší době se očekávají změny ve financování Eurocenter. Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) aktuálně zveřejnilo informaci, že by Eurocentra měla lépe využívat prostředky z evropských fondů. „Projekt bude z 70%, částkou 7,5 milionu korun, financovaný právě ze strany ministerstva,

keré využije finanční prostředky z Operačního programu Technická pomoc¹⁰. Zbýlých 30 % celkových výdajů poskytne ze svého rozpočtu Odbor informování o evropských záležitostech. Dojde tak k zapojení Ministerstva pro místní rozvoj do aktivit Eurocenter. Služby týkající se evropských fondů v Eurocentrech tak budou nově hrazeny z projektu spolufinancovaného z evropských fondů.“ [21]

2.3.3.3. Základní informační služby pro širokou veřejnost

Stejně jako u Europe Direct, během otevíracích hodin musí být na místě zaměstnanci informačního střediska, aby poskytovali pomoc návštěvníkům, odpovídali na jejich dotazy a poradili jim v přístupu k informacím o EU prostřednictvím internetu, nebo poskytnutím bezplatných publikací EU, které musí být ve středisku k dispozici. Osobní schůzka s pracovníky Eurocenter bude probíhat pouze po předchozí domluvě. Osobní návštěva bez domluvy není možná.

Hlavní služby Eurocenter [8]:

- Poskytují informace o EU přímo na místě, telefonicky nebo e-mailem,
- poskytují informační materiály,
- pořádají besedy s občany,
- poskytují bezplatné přednášky pro žáky základních a studenty středních a vyšších odborných škol,
- disponují presenční knihovnou
- nabízejí volný přístup na internetové stránky o Evropské unii (přehled základních stránek o EU)
- spoluvytváří znalostní databázi a vlastní informační materiály,
- nabízejí praxi v oblasti informování o Evropské unii v průběhu studia,
- pořádají bezplatné odborné a informační akce - konference, semináře, přednášky o evropských tématech.
- Vydávají čtvrtletník aktualit o EU

V roce 2010 Eurocentra uspořádala celkem 204 vlastních akcí, spolu s ostatními subjekty organizovala 124 akcí a uspořádala celkem 428 přednášek o EU na středních a základních školách. Celkově svými aktivitami Eurocentra v roce 2010 oslovila téměř 30 tisíc obyvatel České republiky.

¹⁰ Operační program Technická pomoc je určen k podpoře jednotného přístupu na národní úrovni pro zajištění aktivit efektivního řízení, kontroly, sledování a vyhodnocování realizace Národního strategického referenčního rámce, který zastřešuje aktivity politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR v letech 2007—2013. Řídícím orgánem OPTP je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - odbor Řídícího orgánu Operačního programu Technická pomoc. OPTP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. [10]

3. Komparace systémů poskytujících informace o EU v ČR

Informační systémy poskytující informace o EU v ČR vznikly na základě vytvoření komunikačních strategií Evropské komise a Úřadu vlády ČR. Komunikační strategie uvedených orgánů stojí na jednotlivých strategických dokumentech.

3.1. Dokumenty komunikačních strategií

Navržené dokumenty	Schválení dokumentu	Kompetentní orgán
Akční plán pro zlepšení komunikace o Evropě	červen 2005	Evropská komise
Plán D	září 2005	Evropská komise
Bílá kniha o evropské komunikační politice	únor 2006	Evropská komise
Koncepce informování o evropských záležitostech	každoročně (od roku 2005)	Úřad vlády ČR

Tabulka 3 - Dokumenty komunikačních strategií. Zdroj: Autor

Komunikační strategie Evropské komise je založena na třech základních dokumentech – Akčním plánu, Plánu D, Bílé knize. Komunikační strategie Úřadu vlády ČR je založena pouze na jednom základním dokumentu, a to na Koncepci informování o evropských záležitostech. Jednotlivé dokumenty byly již popsány v předchozích dvou kapitolách, nyní je třeba se zaměřit na porovnání výhod a nevýhod dokumentů navržených jednotlivými institucemi.

	Dokumenty Evropské komise	Dokumenty Úřadu vlády ČR
Výhody	inspirace pro dokumenty členských zemí, volné pole aktivit Europe Direct	každoroční aktuální návrhy, přehlednost, dostupnost dokumentu na webových stránkách
Nevýhody	neaktuálnost, složitější dohledatelnost dokumentů,	jeden druh dokumentu s často opakovanými tématy

Tabulka 4 - Výhody a nevýhody strategických dokumentů. Zdroj: Autor

Od roku 2005 až do současnosti jsou Úřadem vlády ČR standardně vypracovávány roční dokumenty, jež jsou každoročně schvalovány vládou. Navazující koncepce jsou doplněny návrhy, které by měly vylepšit předchozí znění dokumentu pro příslušný nadcházející rok. Na základě studia dokumentů bylo zjištěno, že se jedná o témata často opakovaná. Po pěti letech došlo ke shrnutí koncepcí do jednoho dokumentu. Cílem bylo vytvořit přehledné shrnutí dosavadních návrhů, což se i podařilo, proto je přehlednost jednou z výhod daného dokumentu.

Jednotlivé koncepce shrnutí jsou veřejně dostupné na internetových stránkách www.euroskop.cz i na stránkách www.vlada.cz, naopak dokumenty Evropské komise jsou těžce dohledatelné. Jediný ze tří výše uvedených dokumentů, který je veřejně dostupný, je Bílá kniha. Tento dokument můžeme nalézt na oficiálních stránkách Evropské komise. Nevýhodou dokumentů, navržených Evropskou komisí je, že se neaktualizují, ve srovnání s dokumenty Úřadu vlády ČR, mohou být považovány

za zastaralé, poněvadž existují již od roku 2005. Lze ale tvrdit, že dokumenty Evropské komise byly a dodnes jsou inspirací pro vytváření vlastní strategie všech členských států, tedy i České republiky.

3.2. Prostředky realizace komunikačních strategií v ČR

Jak již bylo uvedeno, v ČR existují dva hlavní informační systémy poskytování informací o EU. Informační systém Evropské komise se skládá z informační sítě Europe Direct, kterou tvoří Evropská dokumentační střediska, Kontaktní místo Europe Direct (telefonní linka, poskytující informace o EU) a regionální informační střediska Europe Direct. Součástí informačního systému Úřadu vlády ČR je internetový portál Euroskop, infolinka Eurofon a informační střediska Eurocentrum.

Složení informačního systému Úřadu vlády je více praktické z pohledu laické veřejnosti, jelikož má proti systému Evropské komise internetový portál. Občan ČR, pokud umí efektivně využívat internet, si může vyhledávat informace samostatně. Naopak pokud nenachází informace na internetových stránkách, případně nemá k dispozici internet, může si osobně dojet na informační místo Eurocentrum nebo si pouze zavolat na infolinku Eurofon, kde lze získat potřebné informace. Jednotlivé části informačního systému se v tomto ohledu dobře doplňují, občané si mohou vybrat, jaký způsob získání informací jim nejvíce vyhovuje.

Otázkou je, zda jsou dva druhy informačních míst v informačním systému Evropské komise efektivní. Evropská dokumentační střediska jsou informační místa, která působí ve vysokoškolském prostředí a podporují studenty a badatele ve výuce a průzkumech v oblasti evropské integrace. Jejich činnost je zaměřena na určitou cílovou skupinu na rozdíl od Europe Direct, které poskytuje všeobecné informace pro všechny občany ČR. Pro vysokoškolské studenty či akademické badatele je existence EDS přínosem, to nelze vyvrátit, ale je třeba si položit otázku, zdali jejich činnost nedokážou zvládnout i pobočky Europe Direct. Pokud ano, znamenalo by to pro pobočky Europe Direct, že by se staly více odbornějšími a EDS by již dále nebyla zapotřebí.

3.2.1. Informační centra Europe Direct a Eurocentrum

Jak již bylo zmíněno, v České republice existují dvě hlavní informační sítě poskytování informací o Evropské unii. Jedná se o pobočky Europe Direct a Eurocentrum. V následující tabulce lze vidět shrnutí výhod a nevýhod obou středisek, které jsou pro komparaci zásadní. Podrobněji jsou popsány v následujících kapitolách.

Informační středisko	Výhody	Nevýhody
Eurocentrum	pokrytí ve všech krajích, odbornost	zbytečné organizační změny
Europe Direct	stabilní fungování, finanční zajištění	absence poboček v některých krajích

Tabulka 5 - Hlavní výhody a nevýhody informačních center v ČR. Zdroj: Autor

3.2.2. Zřizovatelé informačních středisek Europe Direct a Eurocentrum

Střediska Europe Direct a Eurocentrum mají různé zřizovatele a tuto skutečnost lze zároveň definovat jako hlavní důvod existence dvou sítí informačních středisek. V současné době je zřizovatelem sítě Europe Direct Evropská komise a zřizovatelem sítě Eurocenter je Úřad vlády ČR. Avšak v případě Eurocenter tomu tak v minulosti vždy nebylo.

Na základě emailové komunikace s vedoucím Eurocentra Praha Mgr. Vítem Nejedlem byly zjištěny následující skutečnosti. Na rozdíl od středisek Europe Direct, kde byly a dodnes jsou kompetence v rámci jednoho orgánu – Evropské komise, Eurocentrum spadalo pod dvě různé instituce. Od roku 2005 do konce září 2006 bylo Eurocentrum v působnosti pod Úřadem vlády ČR, k 1. 1. 2006 však došlo k delimitaci činnosti pod MMR. Dne 28. února 2007 pak vláda svým usnesením rozhodla o zpětné delimitaci agendy na Úřad vlády ČR pod Odbor informování o evropských záležitostech.

Informační středisko	Kompetentní orgán	Doba působnosti
Eurocentrum	Úřad vlády ČR	od roku 2005 do září 2006
Eurocentrum	Ministerstvo pro místní rozvoj	od října 2006 do února 2007
Eurocentrum	Úřad vlády ČR	od února 2007 po současnost
Europe Direct	Evropská komise	od února roku 2005 po současnost

Tabulka 6 - Přehled kompetentních orgánů, provozující centra Europe Direct. Zdroj: Autor

Vzhledem ke krátkému působení Eurocenter pod MMR lze usuzovat, že se fungování tímto způsobem neosvědčilo.

3.2.3. Lokalizace poboček Europe Direct a Eurocentrum

Dalším základním rozdílem mezi zmíněnými sítěmi je různé rozmístění poboček po území ČR. Síť Eurocenter má celistvé pokrytí ve všech krajských městech a působnost každého Eurocentra je striktně vymezena na jednotlivý kraj, ale v případě Europe Direct tomu tak není. Ne všechna střediska sídlí v krajských městech (Dvůr Králové nad Labem, Nový Jičín, Most), Europe Direct nemá zastoupení ani v hlavním městě Praha a navíc nepůsobí pouze v jednom kraji. Vzhledem k jeho absenci v Praze jsou zajišťovány informační aktivity v této lokalitě pouze Eurocentrem Praha. V budově Zastoupení Evropské komise (ZEK) se nachází středisko Eurocentrum Praha, na jehož pracovníky odkazuje Evropský spolkový dům (sídlo ZEK) na svých vlastních stránkách.

3.2.4. Financování středisek Europe Direct a Eurocentrum

Jelikož má každé středisko jiného provozovatele, lze očekávat, že má i odlišné financování. Výdaje na provoz Eurocentra jsou kryty z rozpočtu Úřadu vlády ČR – Odboru informování o evropských záležitostech. Financování Europe Direct je založeno na grantovém systému a dělí se o něj dvě instituce – Evropská komise a hostitelská organizace.

V porovnání s Eurocentry je financování Europe Direct mnohem komplikovanější. Eurocentru plynou peněžní prostředky na provoz automaticky z rozpočtu každoročně tvořeným a schvalovaným vládou ČR, ale provozovatel Europe Direct získává prostředky (provozní grant) na základě žádosti¹¹ u Evropské komise.

Roční provoz informačních středisek

V porovnání můžeme vycházet pouze z omezených údajů, neboť konkrétní roční částky, které obě střediska obdržela, nebyly autorovi práce poskytnuty, ale lze je odvodit z následujících údajů.

Objem rozpočtu OEZ pro rok 2010 byl 12 256 000 Kč. Šedesát procent (tj. 7 353 600) rozpočtu tvořily personální náklady Integrovaného informačního systému. Třináct procent (tj. 1 593 280) pak technické zabezpečení portálu Euroskop.cz a bezplatné telefonní linky Eurofon. Zbývající náklady byly využity na zajištění Eurocenter (tj. 3 309 120 Kč) [25]

Dále na základě poskytnutých informací vedoucím Eurocentra Praha – Mgr. Nejedlem lze uvést, že částka pro zajištění Eurocenter se dělí rovnoměrně mezi 13 středisek, tím vychází na provoz jednoho střediska přibližná suma 254 500 Kč.

Na základě grantového systému Evropská komise může hostitelská organizace získat částku až 25 000 eur na provoz [18]. Jedná se ale pouze o maximálně 50 % nákladů. Za předpokladu poskytnutí maximální částky získá hostitelská organizace 12 500 eur (tj. přibližně 325 000 Kč). Již zde je patrné, že střediska Europe Direct jsou lépe finančně zajištěná. S ohledem na fakt, že dalších 50 % nákladů je zajištěno hostitelskou organizací, lze poukázat na velký rozdíl v poskytování finančních prostředků jednotlivým střediskům. Úřad vlády ČR ještě do roku 2009 mohl konkurovat finančním prostředkům poskytnutým Europe Direct, v tomto roce rozpočet OEZ činil 25,8 mil. Kč.

¹¹ podrobnější popis fungování grantového systému v kapitole 1.3.3.3 – Europe Direct a jeho financování

4. Komunikační strategie Slovenské republiky

Komunikační strategie Slovenské republiky (SR) vznikla na základě příprav na vstup do EU. Bylo nutné seznámit obyvatelstvo SR, co je v Evropské unii čeká. Cílem informačních aktivit SR je poskytovat odborné informace v oblastech souvisejících se vstupem SR do EU. [23]

4.1. Vznik a vývoj komunikační strategie

V případě SR byla komunikační strategie evropských záležitostí od počátku v roce 1999 svěřena do rukou Úřadu vlády SR a v jeho kompetenci zůstává do současnosti. Nedošlo k žádné změně přenesení kompetencí na jiný orgán. Tím se liší od komunikační strategie ČR, která v určitém období působila nejen pod Úřadem vlády ČR, ale také pod Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR).

Hlavním koordinátorem informačních aktivit vlády SR pro obyvatele SR je místopředseda vlády SR pro evropskou integraci, lidská práva a menšiny a výkonně je zajišťuje Odbor komunikační strategie. [22]

Hlavním bodem v rozvoji komunikační strategie SR byl očekávaný vstup do EU. Úřad vlády Slovenska nechtěl podcenit komunikační strategii o evropských záležitostech a začal jednat. Už od roku 1999 lze pozorovat informační aktivity vlády a již 8. dubna tohoto roku vláda SR schválila první koncepci komunikační strategie¹². [23]

4.2. Dokumenty komunikační strategie

Vláda SR přijala dokumenty, kterými se hlásí nejen k informační politice Evropské unie, ale také k strategickému směřování komunikace založené na vzájemném dialogu mezi institucemi a euroobčany. Prvním takovýmto dokumentem, schváleným vládou SR 8. dubna 1999, byla Koncepce komunikační strategie vlády SR pro přípravu obyvatelstva Slovenské republiky na členství SR v EU. Byla realizována v letech 1999 – 2002 a je třeba ji hodnotit jako nepostačující a nevhodně provedenou¹³. [23] [5]

Materiál prošel zkráceným meziresortním připomínkovým řízením a Ministerská rada vlády SR pro záležitosti Evropské unie přepracovanou verzi materiálu projednala a s připomínkami schválila na svém jednání dne 15. července 2003. Materiál byl doplněn o některé aktivity, které vyplývají z nezbytných potřeb vytvoření Evropského informačního centra, jako je například poskytování informací občanům o možnostech čerpání prostředků z fondů EU a z potřeby koordinovat informační aktivity vlády SR. [23]

¹² Více v kapitole 3.1.1. Dokumenty komunikační strategie

¹³ Potvrzují to i průzkumy veřejného mínění, ve kterých je počet obyvatel vykazující nedostatek informací o EU a integračním procesu SR do EU stále na hranici 40 %. [23]

Návrh informačních aktivit vlády SR pro obyvatelstvo SR navazuje na koncepci komunikační strategie vlády SR. Návrh byl schválen v srpnu 2003 a cílem tohoto návrhu bylo zabezpečit zvýšenou úroveň informovanosti občanů Slovenska o integraci SR do EU a o důležitých otázkách souvisejících s členstvím SR v EU. Vzhledem k tomu, že Evropská komise kritizovala, že vláda Slovenské republiky nemá dosud pod svými křídly žádné Evropské informační středisko, bylo nezbytné, aby takové středisko bylo zřízeno v rámci informačních aktivit vlády SR před vstupem do EU. [22]

Důležitým dokumentem je i Strategie informování veřejnosti po vstupu Slovenské republiky do Evropské unie, přijatá usnesením vlády SR č. 554/2004. Cílem této koncepce je koordinovat trvalý informační servis veřejnosti o EU. Touto strategií se řídí Slovenská republika dodnes.

K dalším dokumentům, ke kterým se hlásí i vláda SR, patří i Akční plán Evropské komise na zlepšení komunikace o Evropě. Plán je zaměřen především na velmi konkrétní, pragmatické způsoby, jak zapojit všechny občany do dialogu s Evropskou unií. Významný důraz se klade na vzájemnou spolupráci a kvalitně fungující partnerství mezi Evropskou komisí a jednotlivými členskými státy při výběru prostředků, cílových skupin a kanálů pro šíření přesně specifikovaných informací pro každého obyvatele zemí Evropské unie. Hlavním cílem je zajištění efektivního fungujícího vzájemného dialogu o Evropě s každým občanem Evropské unie. [5]

4.3. Prostředky realizace komunikační strategie Slovenské republiky

Mezi prostředky realizace komunikační strategie Slovenské republiky patří informační síť center, provozovaná Úřadem vlády SR. Tuto síť lze rozdělit do dvou úrovní. Na centrální úrovni funguje informační místo Euro Info centrum, které sídlí v Bratislavě, a na regionální úrovni využívá Úřad vlády SR informační střediska Europe Direct, zřízená Evropskou komisí. Dalšími prostředky jsou internetový portál a Euro Info linka.

Prostředky realizace komunikační strategie Slovenské republiky lze tedy rozčlenit na tři základní komunikační nástroje:

- Internetový portál Euro Info
- Euro Info linka
- Informační síť center

4.3.1. Internetový portál Euro Info

Portál Euro Info (dostupný z www.euroinfo.gov.sk) poskytuje komplexně informace o Evropské unii již od roku 2003 (před vstupem SR do EU). Provozovatelem internetového portálu je Úřad vlády

Slovenské republiky. Je určen hlavně lidem, kteří umí pracovat s internetem a sami si efektivně vyhledávají informace. Kromě základních informací, jako jsou kontakty, adresy, odkazy na kontaktní Euro Info linku, existuje na portále šest základních sekcí - Aktuality, Europédia, Euroagendy, Eurokrajiny, Žijeme v EU, Fondy EU.

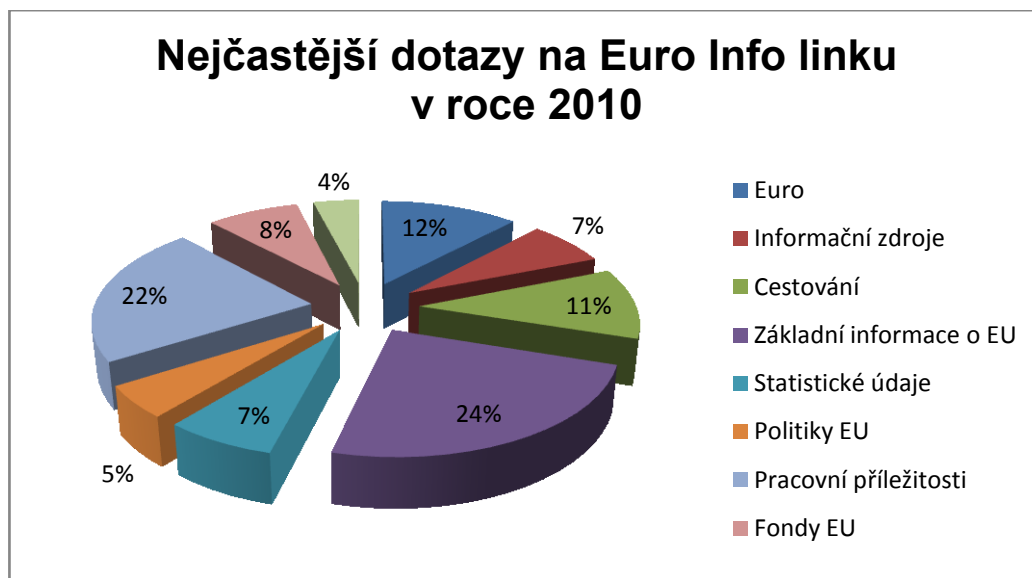
Europédia plní roli malé internetové encyklopedie portálu, která má za cíl „poskytnout v úsporné podobě návštěvníkům základní informace o smyslu a milnících evropského integračního procesu až do vytvoření Evropské unie. Návštěvníkům by měla nabídnout základní přehled o své více než 50leté historii, o etapách svého rozšíření, o rostoucí spolupráci členských zemí, ale také o vztazích s nečlenskými zeměmi v Evropě i ve světě. Svě nezastupitelné místo by v ní měly zaujmout také informace o jejich politikách, orgánech a institucích“ [4]

Euroagendy – zde je možnost najít např. informace o volbách do Evropského parlamentu, Lisabonské smlouvě, vztazích SR a EU a dalších. Sekce Eurokrajiny zahrnuje informace o jednotlivých členských a kandidátských státech. [4]

Portál má formu poradny. V případě jednoduchých otázek jsou odpovědi vypracovány do několika hodin, v případě složitějších dotazů může trvat zaslání odpovědi několik dní. Odpovídá se zveřejněním otázky a odpovědi přímo na stránce v rubrice Poradna.

4.3.2. Euro Info linka

Ne všichni obyvatelé Slovenské republiky mají k dispozici internet, proto se rozhodl Úřad vlády SR o možnosti poskytování informací o EU i po telefonu, tím doplňuje portál Euro Info. Občané SR mohou volat na linku 0800 103 104 bezplatně ze všech sítí, a to v pracovní době od pondělí do pátku v rozmezí od 8 do 18 hodin. Mimo pracovní hodiny je pro volající k dispozici automatické poskytování informací podle jednotlivých témat, která se neustále aktualizují. Call centrum funguje na podobném principu jako u nás v ČR, speciálně vyškolení operátoři se snaží zodpovídat dotazy ihned při hovoru s občany, případně při složitějším dotazu zasílají informace e-mailem nebo odkazují na příslušný zdroj informací. Linka je určena všem občanům, kteří by se rádi dozvěděli více o EU, a převážně ji využívají studenti, vyučující a podnikatelé. Jelikož slovenskou měnou je od 1. Ledna 2009 euro, linka v této době poskytovala informace převážně o zavedení eura. Veřejnost zajímaly informace zejména do kdy bude možné platit slovenskými korunami, jak si vyměnit koruny za eura a podobně. [4]

Graf 4 - Nejčastější dotazy na Euro Info linku v roce 2010. Zdroj: Autor

Údaje poskytl Informační místo Úřadu vlády SR. Nejvyšší počty dotazů zaznamenala Euro Info linka v oblasti základních informací (24%), v otázkách pracovních a studijních příležitostí (22%), měny Eura (12%) a cestování (11%). Ostatní položky jsou již pod 10%. Z grafu vyplývá, že i na Slovensku jsou jedny z nejžádanějších informací základní informace o Evropské unii, ale už nebyl tak velký zájem o informace o Evropských fondech, které více zajímaly občany ČR.

4.3.3. Informační síť Europe Direct

Celoevropská síť informačních center Europe Direct byla vytvořena ve všech členských zemích EU roku 2005 za účelem rozšiřování možnosti získání informací o všem, co souvisí s členstvím v EU. Zabezpečuje služby, které umožní občanům získat informace, pomoc a odpovědi na otázky týkající se legislativy, politiky, programů, systémů a možností financování z prostředků EU. Zřizovatel, funkce, cíle a služby sítě na Slovensku jsou stejné jako u nás v ČR i kdekoli jinde v Evropě, proto je tato část kapitoly zaměřena jen na základní informace o slovenské síti.

V roce 2005 vzniklo na Slovensku postupně 12 informačních středisek Europe Direct a 4 Evropská dokumentační střediska (viz příloha č. 3). Minulý rok ale dvě střediska Europe Direct ukončila činnost. Jednalo se o infocentra v Prešově a Lučenci. Přehled současných poboček je znázorněn na následujícím obrázku a jednotlivé adresy středisek (viz příloha č. 4).

Obrázek 3 - Současná mapa poboček Europe Direct v SR. Zdroj: Autor, upraveno na základě [4]

Každá pobočka má opět svoji hostitelskou organizaci, která poskytla Europe Direct sídlo. U většiny poboček se jedná o Regionální poradenské a informační centrum (RPIC), které je neziskovou organizací, založené na základě soukromého sektoru jako nezávislé regionální sdružení právnických osob. Dvanáct poboček, založených na podporu malého a středního podnikání, je rovnoměrně rozmístěno v jednotlivých krajích SR. Pobočky RPIC byly zakládány po vzoru EU už od roku 1992. V České republice působí 34 poboček, ale žádná z nich není hostitelskou organizací Europe Direct jako je tomu v případě poboček na Slovensku. [3]

Sídlo pobočky Europe Direct	Hostitelská organizace
Banská Bystrica	Regionální poradenské a informační centrum
Brezno	Prvá rozvojová regionální a vidiecká agentúra
Komárno	Regionální poradenské a informační centrum
Košice	Regionální poradenské a informační centrum
Nitra	Agroinštitút Nitra
Poprad	Regionální poradenské a informační centrum
Rožňava	Město Rožňava
Senica	Město Senica
Trenčín	Trenčianský samosprávny kraj
Třebíšov	Regionální poradenské a informační centrum

Tabulka 7 - Přehled hostitelských organizací Europe Direct na Slovensku. Zdroj: Autor

4.3.4. Informační místo Euro Info Centrum

Informace o EU může získat veřejnost i osobně, a to v Informačním centru Úřadu vlády SR. Ještě do nedávna sídlilo na Hlavním náměstí č. 8 v Bratislavě. Nyní sídlí již na nové adrese ve Štefánikově ulici č. 2, hned v sousedství zahrad Grassalkovičova paláce¹⁴ hlavního města Slovenska. [4]

4.3.4.1. Vznik a provoz Euro Info Centra

Informační místo Euro Info Centrum vzniklo v lednu 2004 při příležitosti vstupu SR do EU jako centrum prvního kontaktu. S platností od 15. února 2011 se Euro Info Centrum změnilo na Informační centrum Úřadu vlády SR. Dosud se ale častěji využívá název Euro Info Centrum. Cílem tohoto informačního střediska je zlepšit komunikaci mezi občany SR a Evropskou unií. Euro Info Centrum je otevřeno v pracovní dny od 8:00 do 18:00. Informace pro veřejnost poskytuje pět osob, které musí mít minimálně středoškolské vzdělání, dobré komunikační dovednosti a znalost minimálně jednoho cizího jazyka – vyžaduje se především jazyk anglický. Ve středisku je k dispozici plno informačních materiálů o EU vydaných Úřadem vlády SR, Evropským parlamentem nebo Evropskou komisí. [4]

4.3.4.2. Euro Info Centrum a jeho financování

Na základě odpovědi poskytnuté pověřenou vedoucí oddělení Informační kanceláře vedoucího Úřadu vlády SR paní Mgr. Ingrid Šrámkové, bylo zjištěno, že financování v porovnání s Českou republikou je odlišné. V případě Euro Info Centra nedošlo k žádné změně přesunu kompetencí v oblasti financování. Euro Info Centrum je od počátku do dnes financováno ze státního rozpočtu v rámci rozpočtové kapitoly Úřadu vlády SR. Vzhledem k tomu, že informační centrum je součástí Úřadu vlády SR, nevede oddělené účetnictví. Provozní náklady jsou součástí provozních nákladů (energie, personální kapacity, spotřební výdaje, atd.) společných pro celý úřad a nejsou samostatně vedeny. Finanční prostředky na aktivity se používají na mediální projekty, tiskové materiály apod.

Euro Info Centrum je účelově vázaným podprogramem Úřadu vlády SR. Na financování jeho činnosti, na provoz portálu Euro Info a také Euro Info linky v letech 2010 a 2011 byla vyčleněna částka ve výši 271 745 eur (cca 7 mil. 60 tis. Kč).

¹⁴ Dnes prezidentským sídlem.

4.3.4.3. Základní služby pro širokou veřejnost

Stejně jako v ČR tak i na Slovensku musí být během otevíracích hodin na místě zaměstnanci informačního střediska, kde se na ně mohou obracet návštěvníci, aby získali odpovědi na své dotazy o EU. Opět je nutné, aby návštěvníci kontaktovali informační středisko před návštěvou a domluvili si schůzku.

Hlavní služby Euro Info Centra [4]

- Poskytování informací o Evropské unii veřejnosti osobně, telefonicky nebo prostřednictvím e-mailu,
- poskytování informačních materiálů,
- spolupráce s velvyslanectvími členských států EU,
- provoz Euro Info linky,
- vydávání zpravodaje o aktualitách EU.

5. Komparace českého a slovenského systému poskytování informací o EU.

V ČR existují dva systémy informování o evropských záležitostech, jeden pod Úřadem vlády ČR a druhý pod Evropskou komisí. Na Slovensku funguje sjednocený systém poskytování informací o EU. Vznikl na základě vytvoření komunikačních strategií Evropské komise a Úřadu vlády SR. Komunikační strategie uvedených orgánů stojí na jednotlivých strategických dokumentech.

5.1. Dokumenty komunikačních strategií

Navržené dokumenty	Schválení dokumentu	Kompetentní orgán
Akční plán pro zlepšení komunikace o Evropě	červen 2005	Evropská komise
Plán D	září 2005	Evropská komise
Bílá kniha o evropské komunikační politice	únor 2006	Evropská komise
Koncepce informování o evropských záležitostech	každoročně (od roku 2005)	Úřad vlády SR

Tabulka 8 – Dokumenty komunikační strategie systémů v ČR. Zdroj: Autor

Navržené dokumenty	Schválení dokumentu	Kompetentní orgán
Akční plán pro zlepšení komunikace o Evropě	červen 2005	Evropská komise
Koncepce komunikační strategie vlády SR pro přípravu obyvatelstva Slovenské republiky na členství SR v EU	duben 1999	Úřad vlády SR
Návrh informačních aktivit vlády SR	srpen 2003	Úřad vlády SR
Strategie informování veřejnosti po vstupu Slovenské republiky do Evropské unie	2004	Úřad vlády SR

Tabulka 9 – Dokumenty komunikační strategie systému v SR. Zdroj: Autor

Oba systémy přijaly dokumenty Evropské komise. Slovenská vláda přijala rovněž Akční plán a vláda ČR kromě Akčního plánu také Bílou knihu a Plán D. Obsah dokumentů již byl popsán v předešlých kapitolách, proto následující část se zaměřuje jejich na výhody a nevýhody.

	Dokumenty komise	Dokumenty Úřadu vlády ČR	Dokumenty Úřadu vlády SR
Výhody	inspirace pro dokumenty členských zemí, volné pole aktivit Europe Direct	každoroční aktuální návrhy, přehlednost, dostupnost dokumentu na webových stránkách	vytvoření koncepce již před vstupem do EU
Nevýhody	neaktuálnost, složitější dohledatelnost dokumentů	jeden druh dokumentu s často opakovanými tématy	nepřehlednost, složitější dohledatelnost dokumentů, neaktuálnost

Tabulka 10 – Výhody a nevýhody strategických dokumentů v ČR a SR. Zdroj: Autor

Pro porovnání dokumentů ČR a SR k původním dvěma druhům dokumentů a k jejich definovaným výhodám a nevýhodám je přiřazen třetí druh dokumentů, tvořených Úřadem vlády SR. Slovenská vláda vypracovala strategii poslední v roce 2004 a dodnes se touto koncepcí řídí bez jakékoliv aktualizace, oproti tomu Úřad vlády ČR každý rok vypracovává novou koncepci a zveřejňuje ji na vlastních internetových stránkách. Dostupným dokumentem na internetu je pouze Koncepce komunikační strategie vlády SR pro přípravu obyvatelstva Slovenské republiky na členství SR v EU (lze přes složitější hledání nalézt na stránkách Úřadu vlády SR).

5.2. Prostředky realizace komunikačních strategií v ČR a SR

Kontaktní centrum Europe Direct, Eurofon a Euro Info linka jsou telefonní linky, které poskytují informace o EU, každá má jiného provozovatele, ale fungují na podobném principu.

Jak slovenský, tak český systém mají internetový portál, který provozují Úřady vlád, ČR – Euroskop a SR – Euro Info (podrobnější popis portálů viz kapitoly 2.3.1. a 4.3.1.) Na základě studia obou portálů lze zhodnotit, že český portál je přehlednější. V porovnání s portálem Euroskop má portál Euro Info horší design stránek. V některých sekcích není na první pohled jasné, co lze na stránkách najít, orientace pro návštěvníky stránek není dostatečně přehledná. Chybí i více informací o Euro Info Centru, Euro Info lince a také přímo o portálu, např. odkdy portál EuroInfo funguje. Dalším nedostatkem je nedostupnost několik odkazů (např. sekce Žijeme v EU).

5.2.1. Informační centra v ČR a SR

Informační síť center, provozovanou Úřadem vlády SR, lze rozdělit do dvou úrovní. Na centrální úrovni funguje informační místo Euro Info centrum, které sídlí v Bratislavě, a na regionální úrovni využívá Úřad vlády SR informační střediska Europe Direct zřízené Evropskou komisí.

Informační systém	Výhody	Nevýhody
český systém	pokrytí ve všech krajích, odbornost Eurocenter	duplicitní střediska, nedostatek financí u Eurocenter
slovenský systém	finanční zajištění, jednoduchost jednoho modelu	absence poboček v některých krajích, složitá až neochotná komunikace s Euro Info Centrem

Tabulka 11 - Výhody a nevýhody českého a slovenského systému. Zdroj: Autor

Následující kapitoly dále porovnávají oba dva systémy a podrobněji definují klady a zápory. U českého systému vycházíme z výhod a nevýhod Eurocenter a Europe Direct (více kapitola 3.2.1 – Informační centra Europe Direct a Eurocentrum).

5.2.2. Komunikace s informačními středisky

Na základě seznámení s jednotlivými informačními místy EU je možné tvrdit, že si Česká republika v porovnání se Slovenskem z pohledu laické veřejnosti vede lépe.

Při získávání informací pro tuto práci bylo třeba komunikovat s jednotlivými středisky. Byly požadovány informace týkající se nejen aktivit jednotlivých informačních míst, ale celkově i problematiky informování občanů o otázkách EU. Podrobnější a přehlednější informace byly získány právě od informačních míst v České republice. Pobočky Europe Direct (Olomouc a Pardubice) tak Eurocentra (Praha a Pardubice) pokaždé dokázaly srozumitelnou formou odpovědět do dvou až tří pracovních dnů a ochotně nabídly další případnou pomoc.

Domluva se slovenským Euro Info Centrem a přímo s Úřadem vlády SR byla poměrně komplikovaná. Na slovenských internetových stránkách je nedostatek informací o jednotlivých informačních místech, a proto byla snaha získat informace prostřednictvím dotazů přes poradnu portálu Euro Info a emailu přes Úřad vlády SR. Na mnoho odeslaných emailů Úřad vlády SR odepsal pouze dvakrát a poslal převážně nesrozumitelné odkazy jako odpověď na dotaz, kde by bylo možné čerpat potřebné informace. Rovněž po třech odeslaných dotazech přímo na poradnu byla poskytnuta nedostačující krátká odpověď za týden. Slovenská pobočka Europe Direct v Senice dokázala odpovědět mnohem rychleji a přesně zodpovědět kladené otázky. Trochu tím vylepšuje kvalitu poskytování informací slovenských středisek, ale jelikož se jedná o strategii Evropské komise, nemění to autorův názor, že informační centra České republiky jsou mnohem ochotnější a snaží se občanům co nejvíce pomoci.

5.2.3. Lokalizace informačních míst českého a slovenského systému

Ať už pomocí zastoupení Europe Direct nebo Eurocentrum, v každém kraji ČR lze nalézt informační místo, poskytující informace o EU. Na Slovensku chybí pobočka v Žilinském kraji. V ČR v některých městech (Brno, Pardubice, České Budějovice, Olomouc, Jihlava, Plzeň) existují zbytečně dvě střediska, tato situace na Slovensku nevznikla. Centrální středisko Euro Info Centrum sídlí v Bratislavě a pobočky Europe Direct ve zbylých šesti krajích (Košický kraj, Trnavský kraj, Trenčinský kraj, Banskobystrický kraj, Prešovský kraj a kraj Nitra). V některých krajích je založeno i více poboček. Příkladem je Košický kraj, kde existují dokonce tři pobočky - Rožňava, Košice, Třebíšov, ale vzhledem k velké rozloze kraje není tato skutečnost neefektivní.

5.2.4. Financování informačních míst českého a slovenského systému

Financování Europe Direct je založeno na grantovém systému a dělí se o něj dvě instituce – Evropská komise a hostitelská organizace. Tato skutečnost platí jak na Slovensku, tak i v České republice.

Euro Info Centrum, portál Euro Info a Euro Info linka jsou financovány z rozpočtu Úřadu vlády SR a 13 Eurocenter, portál Euroskop a linka Eurofon jsou financovány z rozpočtu Úřadu vlády ČR. Slovensko ušetří náklady za 12 středisek, poněvadž financuje pouze jedno informační místo – Euro Info Centrum, tím je více efektivní. Lze uvést, že 11 informačních míst má tři financovatele – Evropskou komisi, hostitelskou organizaci a Úřad vlády SR, proto má tento jednotný systém dostatek finančních zdrojů.

Z důvodu podobné struktury lze porovnat složky informačních systémů, financovaných Úřady vlád SR a ČR.

Orgán	Rozpočet rok 2010 [Kč]
Úřad vlády SR	Σ 7 060 000
Úřad vlády ČR	Σ 12 256 000

Tabulka 12 – Poskytnuté finanční prostředky Úřady vlád ČR a SR. Zdroj: Autor

Částka 271 745 eur (tj. přibližně 7 060 000) zahrnuje financování jednoho informačního střediska – Euro Info Centra, provoz portálu Euro Info a také Euro Info linky. V případě ČR částka 12 256 000 zajišťuje financování 13 Eurocenter, portál Euroskop a infolinku Eurofon. Z důvodu neposkytnutí údajů Úřadem vlády nelze více přiblížit financování jednoho střediska, přesto z částek vyplývá, že Úřad vlády ČR poskytuje informačním střediskům Eurocenter podstatně nižší částku ve srovnání se Slovenskem. Přestože zajišťují stejné služby, částky jsou velice odlišné. Úřad vlády ČR se snaží snižovat náklady už od roku 2009, a to se negativně projevuje na provozu informačních míst Eurocenter (dlouhodobě bylo a je bez sídla několik poboček, omezené možnosti v organizaci akcí).

6. Komparace informačních středisek v Pardubicích v současném období

Stejně jako ve městech Plzeň, Olomouc, Jihlava, Brno, České Budějovice se nachází i v Pardubicích obě informační střediska, jak Europe Direct, tak Eurocentrum. Mezi společné znaky těchto dvou informačních center patří:

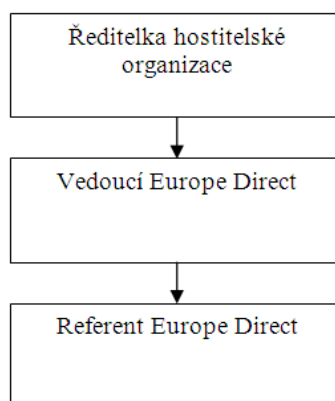
- vznik na základě nutnosti seznámit občany s děním v Evropě
- vznik po vstupu ČR do EU
- bezplatné poskytování informací o EU,
- stejné cílové skupiny (studenti, podnikatelé, veřejnost)
- hlavní služby jako např. poskytování informačních materiálů, přednášky, semináře pro veřejnost

Do minulého roku by se dalo zařadit do společných znaků i společné sídlo – v budově Region Tourism v Pardubicích.

6.1. Zaměstnanci informačních středisek v Pardubicích

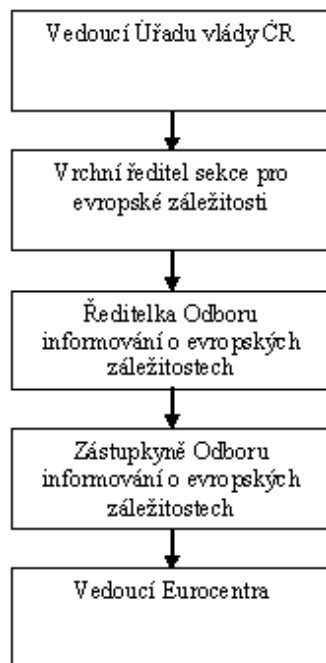
Tato kapitola si klade za cíl porovnání organizační struktury obou informačních středisek, komparace počtu zaměstnanců v daném středisku a efektivita jeho práce.

Středisko Europe Direct Pardubice je zřízeno hostitelskou organizací, v jejíchž prostorách i sídlí. Vedoucí této organizace je zároveň nadřízeným pobočky Europe Direct.

Obrázek 4 - Organizační struktura Europe Direct. Zdroj: Autor

Eurocentrum je zřízeno Úřadem vlády ČR, ale přímým nadřízeným Eurocentra není vedoucí Úřadu vlády nýbrž zástupkyně Odboru informování o evropských záležitostech.

Obrázek 5 - Organizační struktura Eurocentra. Zdroj: Autor

Z výše uvedených obrázků Europe Direct vyplývá, že organizační struktura Europe Direct je třístupňová, naopak vedení Eurocentra je pětistupňové. Všechny tři složky struktury Europe Direct sídlí v Pardubicích, ale v případě struktury Eurocentra pouze vedoucí střediska, ostatní články struktury mají sídlo v Praze.

Třístupňová organizační struktura je více efektivní, jelikož jednotlivé články mají větší přehled o aktivitách střediska Europe Direct z důvodu stejného místa pracoviště všech tří zaměstnanců. Ředitelka hostitelské organizace Europe Direct má na starosti chod pouze jednoho střediska, naopak přímá nadřízená vedoucího Eurocentra dozoruje chod všech třinácti Eurocenter.

Na základě dotazování u jednotlivých středisek je možno definovat hlavní náplň práce zaměstnanců sídlících v Pardubicích a podílejících se tak na přímém chodu střediska.

Hlavní náplň pracovníků jednotlivých středisek lze shrnout takto:

Zaměstnanec informačního střediska	Hlavní náplň práce
Referent Europe Direct	spravování webu, účast na akcích...
Vedoucí Europe Direct	komunikace se ZEK, tvorba celoročního plánu
Vedoucí Eurocentra	spravování webu, organizace akcí...

Tabulka 13 - Hlavní náplň práce zaměstnanců infocenter Europe Direct a Eurocentrum. Zdroj: Autor

Vedoucí Europe Direct komunikuje se ZEK, vytváří celoroční plán, podle kterého se potom pobočka řídí, rozhoduje o financích střediska, o větších položkách ale po dohodě s ředitelkou hostitelské organizace. Spolu s referentkou zajišťuje chod střediska. Lze uvést, že jsou v běžných činnostech navzájem zastupitelní, jedná se např. o spravování webu, objednávky publikací, v účasti na akcích atd.

Vedoucí Eurocentra zajišťuje veškerý chod střediska (spravování webu pobočky Euroskop, organizace akcí, vydávání zpravodaje - Newsletter atd.), ale již nezajišťuje finanční plán, ten je v kompetencích její nadřízené zástupkyně OEZ.

6.2. Komparace činnosti pardubických středisek Eurocentra a Europe Direct v březnu 2011

Eurocentra a Europe Direct často spolupracují na určitých přednáškách pro školy či besedách pro veřejnost, společně zajišťují organizování větších akcí. V měsíci březnu ale ke vzájemné spolupráci nedošlo, každá z poboček se věnovala vlastním akcím.

Akce Europe Direct

Průměrně (vycházíme z dat uvedených na oficiálních stránkách pobočky, kdy v roce 2010 se uskutečnilo 19 akcí) organizuje pobočka Europe Direct přibližně dvě akce za měsíc. V měsíci březnu byla pobočka vysoko nad průměrem, navíc překonala dosavadní rekord z listopadu 2010, kde organizovala pět akcí za měsíc. Přehled jednotlivých akcí ukazuje následující tabulka (a popis jednotlivých akcí viz příloha č. 5)

Datum akce	Název akce
1. březen	Seminář Firemní dobrovolnictví
15. březen	Kecejme do toho
20. březen	Propagační akce Europe Direct na TOPGAL DANCE LIFE TOUR 2011
21. březen	Evropský týden akcí proti rasismu 2011
29. březen	Propagační akce Europe Direct ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové
31. březen	Výstava fotografií z keňského Itiba v pardubickém informačním středisku

Tabulka 14 - Akce Europe Direct Pardubice v březnu 2011. Zdroj: Autor

Akce Eurocentrum

Pardubické Eurocentrum organizovalo v březnu 2011 pouze dvě akce, které lze vidět v následující tabulce (a popis jednotlivých akcí viz příloha č. 6)

Datum akce	Název akce
1. březen	Evropské dotace pro obce
17. březen	Evropská dobrovolná služba - seminář Jak se stát vysílající a přijímací organizací

Tabulka 15 - Akce Eurocentra Pardubice v březnu 2011. Zdroj: Autor

Na první pohled je patrné, že Europe Direct je v tomto měsíci mnohem více aktivní. Je třeba však zohlednit, že pobočka Eurocentrum má ve srovnání s Europe Direct o jednoho zaměstnance¹⁵ méně, nemá dlouhodobě vlastní sídlo, což omezuje činnost střediska, neboť je odkázáno pouze na formu elektronické komunikace.

Z rozboru výše uvedených tabulek vyplývá, že akce Europe Direct se nezaměřují pouze na aktivity s tematikou ryze unijní či čistě evropskou. Jedná se například o propagační akci Europe Direct na TOPGAL DANCE LIFE TOUR 2011 nebo výstavu fotografií z keňského Itiba. Účast na prvně zmíněné akci měla za cíl propagaci střediska Europe Direct, protože jeho účast zde spočívala v distribuci letáků informujících o existenci střediska a ve spoluorganizaci doprovodného programu v podobě soutěží.

Eurocentrum svou činnost zaměřilo na organizaci seminářů s tematikou evropských fondů a Evropské dobrovolné služby a možností pro organizace, které se do ní chtějí zapojit. Z toho vyplývá, že se jedná o téma těsně související s Evropskou unií, jehož cílovou skupinou není laická veřejnost jako v případě Europe Direct.

6.3. Informovanost občanů o působení středisek Europe Direct a Eurocentrum v Pardubicích

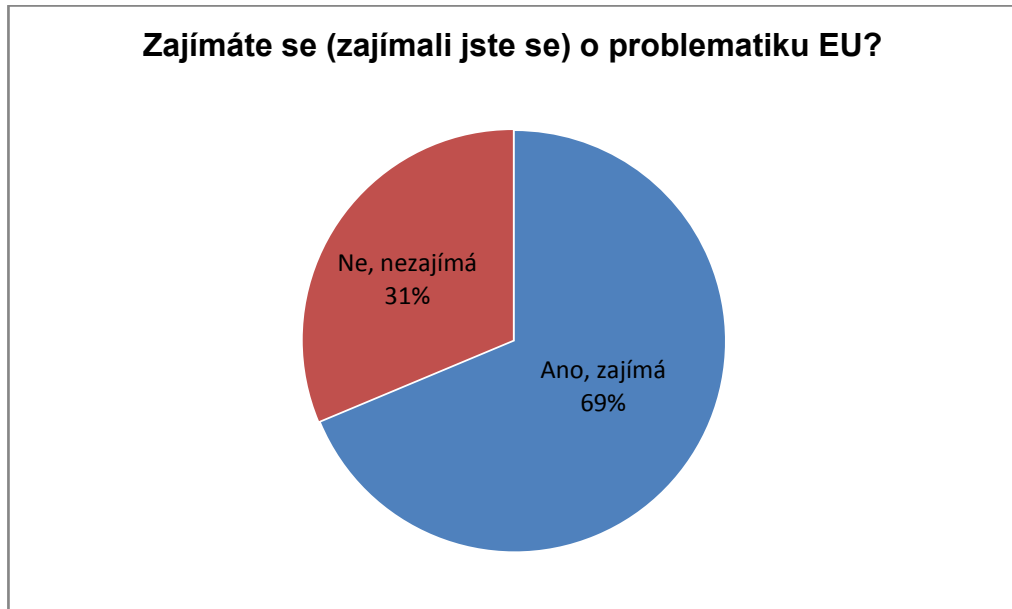
Součástí této práce je průzkum informovanosti občanů o působení informačních středisek Europe Direct a Eurocentrum v Pardubicích a celkový zájem o problematiku EU. Průzkum byl proveden metodou dotazníkového šetření (dotazník viz příloha č. 7). Cílem bylo ukázat, kolik občanů se zajímá všeobecně o problematiku EU a kolik občanů zná a využívá informační střediska Europe Direct a Eurocentrum v Pardubicích. Dotazník se skládal z uzavřených otázek, u některých byla možnost volby i více odpovědí.

¹⁵ Přesněji o jednoho zaměstnance, který se stará o provoz střediska

Dotazník byl vytvořen pomocí dokumentů na portálu Google.cz a šířen dvěma způsoby:

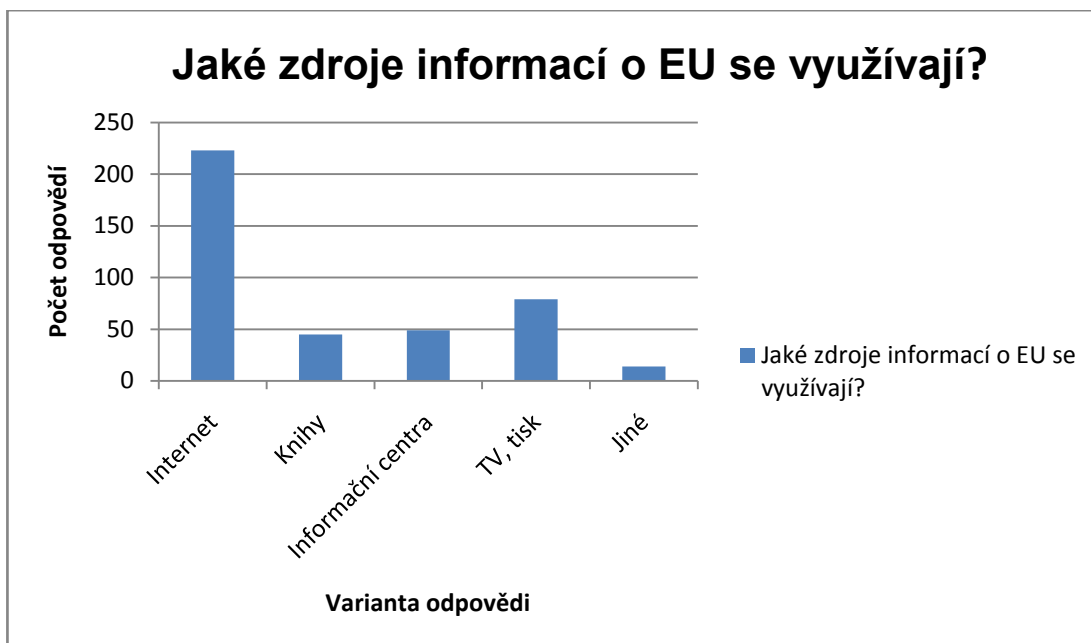
- elektronicky prostřednictvím soukromého i pracovního emailu, sociální sítě Facebook
- v tištěnou formou (dotazování občanů v ulicích města Pardubice)

6.3.1. Výsledky průzkumu

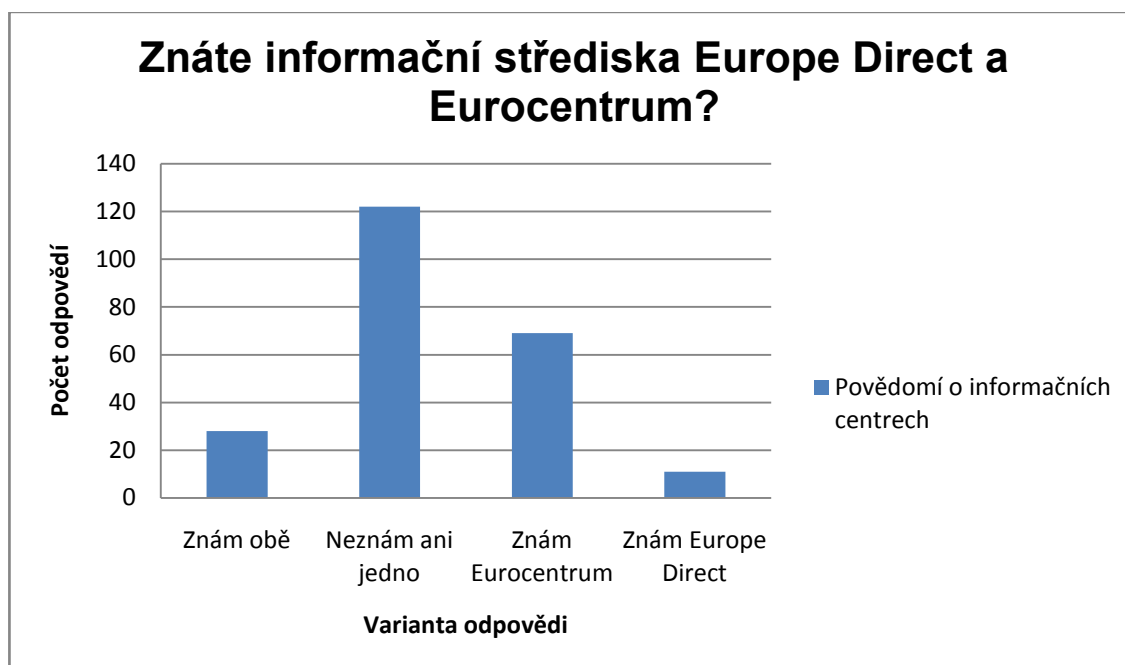
Graf 5 - Zajímáte se (zajímali jste se) o problematiku EU? Zdroj: Autor

Z celkového počtu 230 dotazovaných se výrazná většina zajímá o problematiku EU. Jedná se o 158 tázaných, což znamená 69 %, naopak 72 (31 %) se o problematiku nezajímá nebo vůbec nezajímala.

Graf 6 - Jaký zdroj použijete (byste použili) k získání informací o problematice EU? Zdroj: Autor

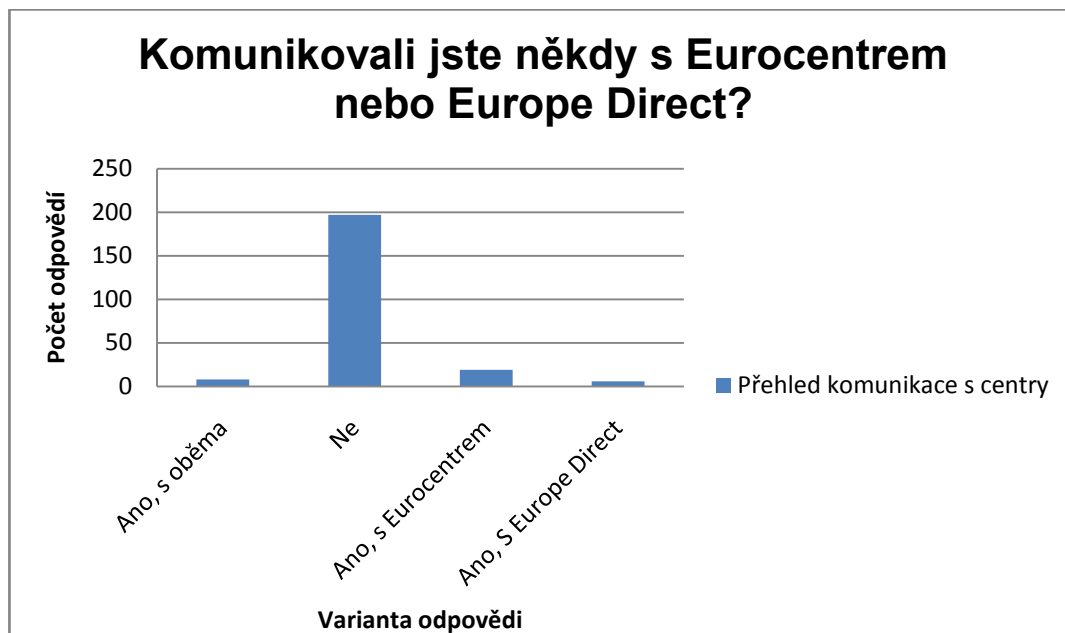
Z průzkumu vyplývá, že nejvíce využívaným zdrojem pro hledání informací je internet. Tento zdroj zvolilo až 223 respondentů. Na druhém místě s počtem 79 odpovědí se umístily TV a tisk. Na další pozici jsou informační centra s počtem 49. Třetí místo není vůbec špatné, dokazuje to, že nejsou infocentra nedůležitým, ale vyhledávaným zdrojem informací. Následují knihy s počtem 45. Jen 14 respondentů by si vybralo i jiný zdroj, než předchozí uvedené.

Graf 7 - Znáte informační střediska Europe Direct a Eurocentrum? Zdroj: Autor

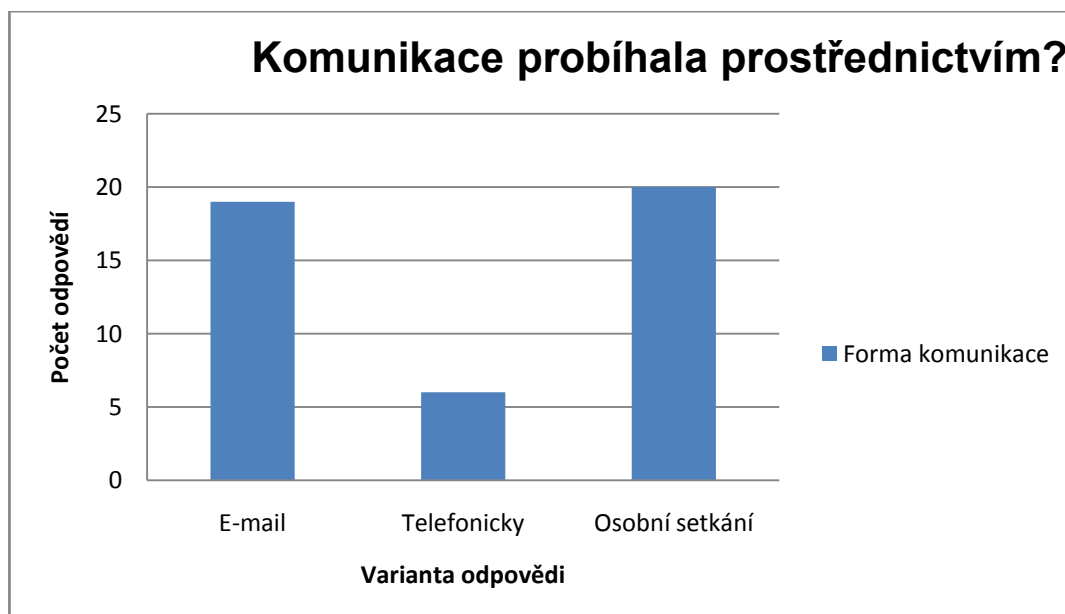
Problémem nevyužívání informačních středisek je, že je občané neznají. Ukazuje to i tento průzkum. Na otázku „Znáte informační střediska Europe Direct a Eurocentrum?“ odpovědělo 122 respondentů

záporně. Proti Europe Direct si lépe stojí Eurocentrum s počtem 69 odpovědí. Pouze Europe Direct zná 11 respondentů a 28 odpovědí bylo zaznamenáno u kategorie: Zná obě.

Graf 8 - Komunikovali jste někdy s Eurocentrem nebo Europe Direct? Zdroj: Autor

Výrazná většina odpověděla, že nikdy žádnou formou nekomunikovala s jednotlivými informačními středisky. Záporně odpovědělo až 197 dotazovaných. Což zapříčiňuje nezáměr občanů a opět neznalost informačních míst. Jen o málo lépe si vede Eurocentrum, s kterým komunikovalo 8 respondentů, před střediskem Europe Direct, u kterého je hodnota pouze o dvě menší, tedy 6. S Oběma středisky komunikovalo 19 odpovídajících.

Graf 9 - Komunikace probíhala prostřednictvím? Zdroj: Autor

Na posledním grafu je možno vidět, jakou formou komunikace probíhala. Velmi vyrovnané jsou výsledky osobního setkání (20 odpovědí) a využití emailu (19). Nejméně frekventovaná forma komunikace probíhala prostřednictvím telefonního rozhovoru (6 odpovědí).

Na dotazník odpovědělo 230 občanů. Nejvíce odpovědí bylo z kategorie 16-25 let, což se dá považovat za věk studujícího. Právě studenti jsou jednou z hlavních cílových skupin obracejících se na informační střediska, proto nejsou výsledky potěšující. Průzkum ukázal, že existuje velká skupina lidí, která se vůbec nezajímá o problematiku EU, a bylo rovněž zjištěno, že lidé dosud neznají informační místa, netuší, že se můžou se svými dotazy na ně obrátit.

7. Návrh zlepšení systému poskytování informací o EU občanům

ČR

Prvním úkolem poskytovatelů informací o Evropské unii ČR by měla být snaha o odstranění pochybnosti občanů, které členství přináší a vyvrátit pověry, které kolují a způsobují nedůvěru. O existenci těchto nálad vypovídá i anketa z předchozí kapitoly provedená autorem této práce. V zájmu poskytovatelům by mělo být seznámení občanů s klady, ale i zápory členství. Mezi hlavní přínosy členství patří například finanční prostředky, které z Evropské unie do České republiky plynou a které mohou občané ČR využívat. Presentace těchto skutečností může vzbudit zájem o informace z oblasti EU. Do agendy informování občanů o dopadech členství v EU by měla patřit i negativa, jelikož by se tak předešlo spekulacím o ještě horších důsledcích.

Druhým základním bodem je zjistit, co lidé očekávají od systému informování, jaké informace hledají. K tomu je třeba znát jejich potřeby, zájmy, tedy zjišťovat objektivní fakta v pravidelných průzkumech veřejného mínění.

Dalším krokem ke zvýšení efektivnosti by mělo být sloučení obou sítí v jednu po vzoru Slovenska. Zde dochází k efektivnějšímu financování z důvodu existence pouze jedné sítě. V současnosti existuje v ČR devět středisek Europe Direct a třináct Eurocenter. Je třeba poukázat na to, že je zbytečné mít v několika krajích, dokonce ve stejných městech dvě informační střediska s téměř stejným zaměřením, proto duplicitní střediska by byla zrušena.

Prostředků, jak dosáhnout tohoto cíle, je hned několik. Vycházet by se přitom mělo ze všech kladných rysů obou sítí. Jak již bylo řečeno v předchozích kapitolách hlavní předností Eurocenter je jejich rozmístění v každém krajském městě a v Praze. Největší předností Europe Direct je stabilní finanční zajištění ze strany Evropské komise. V ideálním případě by fungovalo 13 poboček informačních center pod společným názvem v rámci pouze jedné sítě. Zároveň by bylo třeba vytvořit jedno centrální informační místo v Praze, které by dohlíželo na ostatních 12 poboček. Působnost v Praze a ve Středočeském kraji by zajišťovalo jedno informační středisko zároveň.

V otázce rušení informačních středisek by se postupovalo podle následujícího klíče. Došlo by ke zrušení Eurocenter v krajských městech, kde sídlí Europe Direct a zároveň k uzavření „nekrajských“ poboček Europe Direct. (viz přehled obrázků č. 6)

Obrázek 6 - Návrh zrušení informačních středisek. Zdroj: Autor

7.1. Finanční prostředky

Byl by vytvořen společný fond Zastoupení Evropské komise a Úřadu vlády, ze kterého by byla financována pouze jedna síť. V komunikačních prioritách této sítě by byla z padesáti procent reflektována témata ZEK a z padesáti procent Úřad vlády. Dále by se na financování podílely hostitelské organizace v místech, kde působí již nyní.

Úřad vlády i Zastoupení Evropské komise díky zrušení nepotřebných poboček ušetří významný obnos financí, jež by byl využitelný pro zavedení nástrojů zmíněných v následující kapitole.

7.2. Nástroje pro zlepšení systému poskytování informací o EU

Návrh je založen na základě vytvoření a využívání dvou základních informačních nástrojů, které by pomohly sblížit celkově Evropskou unii a občany. Jednalo by se o následující nástroje:

- Public relations
- sociální síť

Public relations

Prvně bychom měli definovat pojem Public relations. Jedná se o „obor činnosti, který představuje aktivní komunikační působení na veřejnost nebo jiné konkrétní cílové skupiny. Jeho smyslem je vytvoření předem definovaného vnímání prezentovaného subjektu. Do značné míry určuje to, jak je firma, úřad, instituce nebo veřejně činná a známá osoba vnímána veřejností nebo jinou zájmovou skupinou“. [11]

Vzniklo by speciálně vytvořené pracoviště, jehož náplní práce by byla propagace informačních středisek. Provozovatel informačních středisek by měl zajistit odborníky, kteří by zajistili profesionální komunikaci s médii a dokázali zviditelnit informační centra ČR.

Pracoviště Public relations by mohlo mít jednu ze dvou následujících podob:

- PR agentura

Externí agentura, najímaná poskytovatelem, zaměřená na ovlivňování veřejného mínění, názorů a postojů, které jsou přítomny ve společnosti.

- Útvar komunikace s veřejností

Založený na podobném principu informování veřejnosti, který by byl součástí nově vytvořené informační sítě.

Z dotazníkového šetření provedeným autorem této práce vyplývá, že mnoho lidí nevyužívá možnost získat informace o EU prostřednictvím dotazování přes informační střediska z jediného prostého důvodu, kterým je ten, že tyto organizace doposud nezná. Důležité je tedy zviditelnit informační střediska EU, představit je občanům ČR a nabídnout jim možnost využívání pomoci, při hledání informací. Jednou z možností Public relations je využití reklamy. Tento marketingový nástroj by mohl být účinným prostředkem pro zlepšení komunikace, jelikož vhodná reklama prostřednictvím televize, rádia či novin, dokáže ovlivnit každého člověka.

Důležité je, aby v reklamě zaznělo, kam se lidé mají obracet se svými dotazy a také, že poskytnutí poradenství je bezplatné. Právě cena by mohla být rozhodující poněvadž, pokud je český občan něčím typický, tak tím, že slyší na slovo zdarma.

Sociální síť

Sociální síť obvykle sdružují lidi stejných zájmů. V České republice je nejznámější současný fenomén Facebook. Tato internetová síť je čím dál víc populárnější. Dle aktuálních statistik (6. ledna 2011) dostupných na webu CheckFacebook.com je na Facebooku zaregistrováno ke dni 20. 4. 2011 v České republice 3 199 240 lidí, což představuje 30 procent všech obyvatel ČR. Jednotlivá informační střediska by mohla tak velkého počtu využít a získat další občany, kteří budou mít zájem rozšířit své vědomosti o EU. Tuto sociální síť prozatím využívá pouze informační středisko Eurocentrum Pardubice, proto by bylo dobré zapojit do využívání i ostatní informační střediska. Tato sociální síť by ale mohla být využita nejen pro komunikaci mezi jednotlivými informačními středisky, ale v rámci této sítě by se dalo komunikovat i s občany, kteří se zajímají o témata EU. Dále by se Facebook mohl využívat pro zveřejnění aktualit, jednotlivých akcí, které střediska pořádají aj.

Závěr

Dle mého názoru je na závěr vhodné shrnout poznatky, ke kterým jsem při psaní mé bakalářské práce dospěla a zároveň zhodnotit, jak jsem splnila v úvodu stanovený cíl práce.

Práci jsem rozdělila na sedm kapitol, prvních šest se zabývá jednotlivými systémy poskytování informací o Evropské unii občanům EU, postupně komparuje informační strategie Evropské komise, Úřadu vlády ČR a Úřadu vlády SR. Sedmou poslední část tvoří návrh zlepšení systému ČR, který je podložený nedostatky (vyplývající z provedeného průzkumu) - nezájmu občanů o problematiku a neznalosti informačních center. Na základě jednotlivých komparací lze shrnout následující poznatky.

Z ekonomického pohledu, lze říci, že slovenský systém je lépe propracovaný. Na Slovensku existuje jeden informační systém poskytující informace o EU. Hlavní složkou systému je síť informačních míst, poskytující informace o EU, kterou tvoří centrální informační středisko (Euro Info Centrum v Bratislavě) a síť Europe Direct s deseti informačními středisky. Vzhledem k tomu, že slovenský systém je podporován třemi organizacemi (Evropskou komisí, hostitelskými organizacemi Europe Direct a Úřadem vlády SR) je dostatečně finančně zajištěn. První dvě organizace financují síť Europe Direct a Úřad vlády financuje pouze jediné informační místo, tato skutečnost potvrzuje efektivitu slovenského systému.

V České republice není dle mého názoru nutná existence třinácti Eurocenter a dalších devíti středisek Europe Direct, jejich počet by mohl být nižší. Roční finanční prostředky poskytované Úřadem vlády ČR na provoz Eurocenter jsou v porovnání s informačními místy Europe Direct a Euro Info Centrem nepoměrně nižší. Z nedostatku finančních prostředků Úřad vlády nejdříve uvažoval o zrušení několika poboček, ale z důvodu naléhání Evropské komise, aby pobočky dále fungovaly, k tomu nedošlo. To vypovídá o tom, že by bylo třeba vytvořit kompromis mezi Evropskou komisí a Úřadem vlády ČR a napodobit slovenský systém.

Dle mého návrhu by mělo dojít ke sloučení obou sítí v jednu. Vycházet by se přitom mělo ze všech kladných rysů všech tří sítí. V ideálním případě by fungovalo 13 poboček informačních center pod společným názvem. Zároveň by bylo třeba, vytvořit jedno centrální informační místo v Praze, které by nejen mělo působnost v Praze a ve Středočeském kraji, ale dohlíželo by na ostatních 12 krajských poboček. Duplicitní pobočky by byly zrušeny. Financování by bylo rozděleno mezi instituce: Evropskou komisí, hostitelské organizace a Úřad vlády ČR. Na základě tohoto návrhu by bylo možné uspokojit obě strany, Evropskou komisí i Úřad vlády ČR.

Cílem bakalářské práce bylo porovnat základní systémy poskytování informací občanům o otázkách a tématech Evropské unie a jejího fungování na území ČR a na základě předpokládaných duplicit a porovnání informačního systému v zahraničí vytvořit návrh pro zlepšení systému poskytování informací občanům ČR o Evropské unii. Proto si dovoluji v závěru podotknout, že cíl bakalářské práce byl splněn.

Seznam použité literatury

- [1] *Adra* [online]. 2011 [cit. 2011-05-07]. Kdo jsme. Dostupné z WWW: <<http://www.adra.cz/adra/kdo-jsme>>.
- [2] *Bílá kniha o evropské komunikační politice* [online]. Brusel : Evropská komise, 2006 [cit. 2011-03-26]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/documentation/official-docs/white-papers/index_cs.htm>.
- [3] *BusinessInfo.cz : Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 11. 12. 2011 [cit. 2011-04-12]. Regionální poradenská a informační centra. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/regionalni-poradenska-a-informacni/1001179/2301/>>.
- [4] *Euro Info : Všetko o členstve Slovenska v Európskej únii* [online]. 2009 [cit. 2011-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.euroinfo.gov.sk/>>.
- [5] *Európa v regiónoch* [online]. 2005 [cit. 2011-04-09]. Spravodajca Regionálneho európskeho informačného centra Banská Bystrica. Dostupné z WWW: <http://www.reic.sk/web_reic/images/reic_obrazky/evr_obr%20a%20pdf/europa%20v%20regio-noch%203-4.pdf>.
- [6] *Europe Direct* [online]. 2005 [cit. 2011-03-26]. Dostupné z WWW: <www.europedirect.cz>.
- [7] *European parliament* [online]. 2005 [cit. 2011-03-30]. European Council meetings in 2002-2005. Dostupné z WWW: <http://www.europarl.europa.eu/summits/pdf/bru062006_cs.pdf>.
- [8] *Euroskop.cz : Věcně o Evropě* [online]. 1998 [cit. 2011-03-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/>>.
- [9] *Evropská komise : Evropská unie v České republice* [online]. 2010 [cit. 2011-03-18]. Ptejte se!. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/information/faq/index_cs.htm>.
- [10] *Fondy Evropské unie* [online]. 2007 [cit. 2011-04-20]. Operační program Technická pomoc. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/Operacni-program-Technicka-pomoc>>.
- [11] FTOREK, Jozef. *Public relations jako ovlivňování veřejného mínění*. 2. rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing a. s., 2009. 200 s. ISBN 978-80-247-2678-6.
- [12] HUBINKOVÁ, Zuzana, et al. *Psychologie a sociologie ekonomického chování*. Praha : Grada Publishing a. s., 2008. 280 s. ISBN 978-80-247-1593-3.
- [13] *Informační a asistenční služby EU*. Lucemburk : Úřad pro publikace EU, 2009. 20 s. ISBN 978-92-79-12999-5.
- [14] *Informační středisko Europe Direct Olomouckého kraje* [online]. 2005 [cit. 2011-03-19]. Vznik informační sítě EUROPE DIRECT v České republice. Dostupné z WWW: <<http://www.olomouc.eu/europedirect/view.php?cisloclanku=2005050401>>.

- [15] *Komunikační politika* [online]. 2008 [cit. 2011-03-01]. Komunikační politika. Dostupné z WWW: <http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/policies/culture/article_7320_cs.htm>.
- [16] *Ministerstvo dopravy* [online]. 2006 [cit. 2011-04-20]. Phare. Dostupné z WWW: <http://www.mdcz.cz/cs/Evropska_unie/Fondy_EU/PHARE.htm>.
- [17] *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2011-04-20]. Komunitární programy. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/komunitarni-programy.aspx>>.
- [18] *Pokyny pro řízení informačních středisek Europe Direct*. Brusel : Evropská komise, Generální ředitelství pro tisk a komunikaci, [2005]. 42 s.
- [19] *Portál Evropské unie* [online]. 2005 [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://europa.eu/>>.
- [20] *Program Mládež v akci* [online]. 2011 [cit. 2011-05-07]. Evropská dobrovolná služba. Dostupné z WWW: <<http://www.mladezvakci.cz/evropska-dobrovolna-sluzba/>>.
- [21] *První zprávy* [online]. 23. březen 2011 [cit. 2011-04-01]. Linku Eurofon čekají změny ve financování. Dostupné z WWW: <<http://www.prvnizpravy.cz/zpravy/style=default/zpravy/z-evropske-unie/linku-eurofon--cekaji-zmeny-ve-financovani/>>.
- [22] *Rokovania vlády SR* [online]. 1999 [cit. 2011-04-01]. Informačné aktivity vlády Slovenskej republiky pre obyvateľov Slovenskej republiky pred vstupom do Európskej únie. Dostupné z WWW: <http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-67908?prefixFile=m_>.
- [23] *Rokovania vlády SR* [online]. 1999 [cit. 2011-04-01]. Predkladacia správa. Dostupné z WWW: <http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-18974?prefixFile=m_>.
- [24] ŠINDELKA, Vladimír. Týřová: Eurocentra zvýší informovanost o Evropské unii. *Finance.cz* [online]. 2007, Finance.cz, [cit. 2011-30-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/90907-tyrova-eurocentra-zvysi-informovanost-o-evropske-unii/>>.
- [25] Úřad vlády ČR. Koncepce informování o evropských záležitostech : Výroční zpráva 2010. In *Koncepce informování o evropských záležitostech 2011*. Praha : Úřad vlády Odbor informování o zahraničních záležitostech v ČR , 2011. s. 9. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/59/17748-vyrocní_zprava_za_rok_2010.pdf>.
- [26] Úřad vlády ČR. *Shrnutí koncepce informování o Evropských záležitostech v ČR* [online]. Praha : Úřad vlády Odbor informování o zahraničních záležitostech v ČR, 2002 [cit. 2011-03-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/gallery/3/1156-koncepceshrnutí.pdf>>.
- [27] *Ústecký kraj* [online]. 2008 [cit. 2011-03-20]. Výzva k překládání návrhů pro výběr hostitelských struktur pro informační střediska sítě Europe Direct pro období 2009 - 2012. Dostupné z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1605058&p1=85158>.

Seznam použitých tabulek

Tabulka 1 - Přehled hostitelských organizací Europe Direct v ČR. Zdroj: Autor	14
Tabulka 2 - Přehled hostitelských organizací Eurocenter ke dni 8. dubna 2011. Zdroj: Autor	23
Tabulka 3 - Dokumenty komunikačních strategií. Zdroj: Autor.....	26
Tabulka 4 - Výhody a nevýhody strategických dokumentů. Zdroj: Autor	26
Tabulka 5 - Hlavní výhody a nevýhody informačních center v ČR. Zdroj: Autor	28
Tabulka 6 - Přehled kompetentních orgánů, provozující centra Europe Direct. Zdroj: Autor.....	28
Tabulka 7 - Přehled hostitelských organizací Europe Direct na Slovensku. Zdroj: Autor	34
Tabulka 8 – Dokumenty komunikační strategie systémů v ČR. Zdroj: Autor.....	37
Tabulka 9 – Dokumenty komunikační strategie systému v SR. Zdroj: Autor	37
Tabulka 10 – Výhody a nevýhody strategických dokumentů v ČR a SR. Zdroj: Autor.....	37
Tabulka 11 - Výhody a nevýhody českého a slovenského systému. Zdroj: Autor	38
Tabulka 12 – Poskytnuté finanční prostředky Úřady vlád ČR a SR. Zdroj: Autor.....	40
Tabulka 13 - Hlavní náplň práce zaměstnanců infocenter Europe Direct a Eurocentrum. Zdroj: Autor	42
Tabulka 14 - Akce Europe Direct Pardubice v březnu 2011. Zdroj: Autor	43
Tabulka 15 - Akce Eurocentra Pardubice v březnu 2011. Zdroj: Autor	44
Tabulka 16 - Přehled partnerských organizací Eurocenter. Zdroj: Autor, upraveno na základě [8].....	ii

Seznam použitých grafů

Graf 1 - Nejčastější dotazy Kontaktního centra v roce 2010. Zdroj: Autor	13
Graf 2 - Nejčastější dotazy na Eurofonu v roce 2010. Zdroj: Autor, upraveno na základě [8].....	21
Graf 3 - Euroskop - návštěvnost v roce 2010. Zdroj: Autor, upraveno na základě [25]	22
Graf 4 - Nejčastější dotazy na Euro Info linku v roce 2010. Zdroj: Autor	33
Graf 5 - Zajímáte se (zajímali jste se) o problematiku EU? Zdroj: Autor.....	45
Graf 6 - Jaký zdroj použijete (byste použili) k získání informací o problematice EU? Zdroj: Autor....	46
Graf 7 - Znáte informační střediska Europe Direct a Eurocentrum? Zdroj: Autor	46
Graf 8 - Komunikovali jste někdy s Eurocentrem nebo Europe Direct? Zdroj: Autor	47
Graf 9 - Komunikace probíhala prostřednictvím? Zdroj: Autor	47

Seznam použitých obrázků

Obrázek 1 – Současná mapa poboček Europe Direct v ČR. Zdroj: Autor, upraveno na základě [6].....	14
Obrázek 2 - Současná mapa poboček Eurocenter. Zdroj: Autor	23
Obrázek 3 - Současná mapa poboček Europe Direct v SR. Zdroj: Autor, upraveno na základě [4].....	34
Obrázek 4 - Organizační struktura Europe Direct. Zdroj: Autor	41
Obrázek 5 - Organizační struktura Eurocentra. Zdroj: Autor	42
Obrázek 6 - Návrh zrušení informačních středisek. Zdroj: Autor.....	50

Seznam použitých zkratk

BIC	Business Innovation Centre
CEIP	Centrum pro evropskou integrační politiku
EDC (EDS)	European Documentation Centre (Evropské dokumentační středisko)
ENVIC	Environmentální informační centrum
EU	Evropská unie
EURES	European Employment Services (Evropská služba zaměstnanosti)
InMP	Informační místa pro podnikatele
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NICM	Národní informační centrum pro mládež
OEZ	Odbor informování o evropských záležitostech
RPIC	Regionální poradenské informační centrum
RRRS	Regionální rada regionu soudržnosti
SFŽP	Státní fond životního prostředí
YMCA	Young Men's Christian Association (Křesťanské sdružení mladých lidí)
ZEK	Zastoupení Evropské komise

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Seznam a adresy Evropských dokumentačních středisek v ČR	i
Příloha č. 2 - Přehled partnerských organizací Eurocenter	ii
Příloha č. 3 - Seznam a adresy Evropských dokumentačních středisek v SR.....	iii
Příloha č. 4 - Seznam a adresy informačních středisek Europe Direct v SR	iv
Příloha č. 5 – Popis akcí v měsíci březnu center Europe Direct Pardubice	v
Příloha č. 6 – Popis akcí v měsíci březnu center Eurocentrum Pardubice	vii
Příloha č. 7 – Dotazník.....	viii

Příloha č. 1 - Seznam a adresy Evropských dokumentačních středisek v ČR

Evropské dokumentační středisko ÚSTÍ NAD LABEM

Universita J. E. Purkyně
Moskevská 54, 400 96 Ústí nad Labem

Evropské dokumentační středisko BRNO

Masarykova universita, právnická fakulta
Veveří 70, 611 80 Brno

Evropské dokumentační středisko PRAHA

Universita Karlova
Senovážné nám. 26, Praha 1, 100 00

Evropské dokumentační středisko ČESKÉ BUDĚJOVICE

Jihočeská universita, ekonomická fakulta
Studentská 13, České Budějovice 370 05

Evropské dokumentační středisko OLOMOUC

Universita Palackého
tř. 17. listopadu 8, Olomouc 771 11

Evropské dokumentační středisko KROMĚŘÍŽ

Justiční akademie
Masarykovo náměstí 183, 767 01 Kroměříž

Evropské dokumentační středisko Praha

Vysoká škola ekonomická
Nám. Winstona Churchilla 4, Praha 3, 130 67

Zdroj: autor, upraveno na základě [6]

Příloha č. 2 - Přehled partnerských organizací Eurocenter

Sídlo pobočky Eurocentra	Partnerské organizace
Brno	Město Brno, Knihovna J. Mahena, Eures – Evropská služba zaměstnanosti, Úřad RRRS Jihovýchod, Czechinvest, The Enterprise Europe Network, Europe Direct Brno.
České Budějovice	Eures, Europe Direct Krajského úřadu Jihočeského kraje, Jihočeský kraj, Jihočeské muzeum, RRRS Jihozápad, Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání, SFŽP, Jihočeská hospodářská komora.
Hradec Králové	Královéhradecký kraj, Univerzita Hradec Králové, CEIP, EURES, Evropské noviny, RRRS Severovýchod, Europe Direct Dvůr Králové nad Labem.
Jihlava	Okresní hospodářská komora Jihlava, Europe Direct Jihlava, Kraj Vysočina, Městská knihovna Jihlava, Muzeum Vysočiny, EURES, Sdružení na podporu mezinárodního přátelství, Czechinvest,
Karlovy Vary	Karlovarský kraj, Krajská knihovna Karlovy Vary, EURES, Egrensis radio Cheb, Czechinvest, Europass, Úřad RRRS Severozápad, Ministerstvo pro místní rozvoj.
Liberec	EURES, Liberecký kraj, Zastoupení Libereckého kraje v Bruselu, RRRS Severovýchod, Ekonomická fakulta Technické univerzity v Liberci, Rádio Contact Liberec, Zpravodaj Technické univerzity v Liberci.
Olomouc	Univerzita Palackého v Olomouci, Krajský úřad Olomouckého kraje, EURES, Europe Direct pro Olomoucký kraj, RRRS Střední Morava, Česká národní agentura mládež – Eurodesk, SOŠ podnikání a obchodu Prostějov.
Ostrava	Statutární město Ostrava, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj, RRRS Moravskoslezsko, Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje, Czechinvest, VŠ Báňská – Technická univerzita Ostrava, Institut Euroschola Třinec, Agentura pro regionální rozvoj.
Pardubice	Město Pardubice, Krajský úřad Pardubického kraje, Europe Direct Pardubice, Univerzita Pardubice, Region Tourism Center, EURES, Český rozhlas Pardubice, Pardubický deník, RRRS Severovýchod, SFŽP, Evropské noviny, Czechinvest.
Plzeň	Město Plzeň, Plzeňský kraj, EURES, Europe Direct Plzeň, ENVIC, Mládež – Česká národní agentura, InMP, Národní ústav odborného vzdělávání, Koordinační centrum česko - německých výměn mládeže, BIC Plzeň, NICM, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, RRRS Jihozápad.
Praha	Ano pro Evropu, Asociace pro mezinárodní otázky, ČNB, Czechinvest, EURES, Enterprise Europe Network, Europass, Institut pro evropskou politiku, Prageuout.cz, Velvyslanectví Spolkové republiky Německo, NICM, Středočeský kraj, Ústav mezinárodních vztahů Praha.
Ústí nad Labem	Ústecký kraj, RRRS Severozápad, Nové ústecké Přehledy, Národní ústav odborného vzdělávání, Informační kancelář EP v České republice, EURES, Regionální poradenství programu Mládež, EDC, Národní centrum Europass ČR, Klub mladých Evropanů, YMCA, Severočeská vědecká knihovna Ústí n. L.
Zlín	Zlínský kraj, Zastoupení Zlínského kraje v Bruselu, EURES, Centrum na podporu integrace cizinců pro Zlínský kraj.

Tabulka 16 - Přehled partnerských organizací Eurocenter. Zdroj: Autor, upraveno na základě [8]

Příloha č. 3 - Seznam a adresy Evropských dokumentačních středisek v SR

Európske dokumentacne centrum BÁNSKÁ BYSTRICA

Univerzitná knižnica Univerzity Mateja Bela
Tajovského 51, 974 01 Banská Bystrica

Európske dokumentacne centrum BRATISLAVA

Univerzitná knižnica Univerzity Komenského
Safarikovo Namestie 6, 811 05 Bratislava

Európske dokumentacne centrum BRATISLAVA

Centrum vedecko-technických informácií SR
Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava

Európske dokumentacne centrum KOŠICE

Univerzitná knižnica Univerzity P. J. Šafárika
Kováčska 26, 040 75 Košice

Zdroj: autor, upraveno na základě [19]

Příloha č. 4 - Seznam a adresy informačních středisek Europe Direct v SR

Informačné stredisko Europe Direct KOMÁRNO

Eötvösa 12, 945 01 Komárno

Informačné stredisko Europe Direct POPRAD

Štefánikova 897/2, 058 01 Poprad

Informačné stredisko Europe Direct TREBIŠOV

M R.Štefánika 1161/184, 075 01 Trebišov

Informačné stredisko Europe Direct BÁNSKÁ BYSTRICA

Rudohorská 33, 974 11 Banská Bystrica

Informačné stredisko Europe Direct SENICA

Štefánikova 1408/56, 905 01 Senica

Informačné stredisko Europe Direct ROŽŇAVA

Šafárikova 29, 048 01 Rožňava

Informačné stredisko Europe Direct BREZNO

Nám. gen. M. R. Štefánika 1, 977 01 Brezno

Informačné stredisko Europe Direct TRENČÍN

K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín

Informačné stredisko Europe Direct NITRA

Akademická 4, 949 01 Nitra

Zdroj: autor, upraveno na základě [19]

Akce Europe Direct

Seminář Firemního dobrovolnictví

Seminář se uskutečnil na základě zvyšující se poptávky neziskových organizací po zapojení do projektů firemního dobrovolnictví. Účastníci semináře se mohli dozvědět, jak má vypadat užitečný dobrovolnický den, Jak angažovat firemní dobrovolníky a do jakých akcí je ideálně zapojit, Jak být dobrým partnerem pro firmu...

Kecejme do toho

Projekt „Kecejme do toho“ nabízí mladým lidem (15-26 let) možnost vyjádřit názor na témata, která se jich týkají a to na celostátní i evropské úrovni. Témata k diskusi jsou: Volit od 16? Legalizovat marihuanu? Dětský ombudsman v ČR? Participovat? Školné na VŠ? Státní maturita? Zaměstnanost mladých? [6]

Propagační akce Europe Direct TOPGAL DANCE LIFE TOUR 2011

Europe Direct se spoluorganizovalo jednu z největších tanečních soutěží pro Královéhradecký a Pardubický kraj. Cílem Europe Direct bylo zviditelnit informační centrum, proto na akci měli svůj stánek s propagačními materiály nejen o středisku, ale i o EU. Pro soutěžící a návštěvníky dále připravovali doprovodný program v podobě soutěží.

Evropský týden akcí proti rasismu 2011

Každý rok se středisko Europe Direct připojuje k Evropskému týdnu akcí proti rasismu. V jeho rámci připravují dvě akce. Tou první je informační kampaň o problémech, které přináší předsudky a rasismus v zemích EU. Zájemci mohli v týdnu od 21. 3. do 27. 3. získat v informačním středisku zajímavé materiály, plakáty a publikace, které jim poskytla kancelář UNITED for Intercultural Action, která je organizátorem této akce. Druhou akcí pořádanou v rámci Evropského týdne proti rasismu byla přednáška, kterou Europe Direct ve spolupráci s Centrem na podporu integrace cizinců a přednášející, paní Barborou Faltovou z Obchodní akademie v Pardubicích zorganizovali pro studenty VOŠ a SPŠE Pardubice, obor sociální práce. Přednáška s názvem Mládež a rasismus v Evropě se uskutečnila dne 29. 3. 2011 v prostorách výše uvedené školy. [6]

Propagační akce Europe Direct ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové

Informační střediska Evropské unie Europe Direct Pardubice a Europe Direct Dvůr Králové n. L. se rozhodla rozšířit povědomí o existenci sítě Europe Direct i do krajského města Hradec Králové. Dne

29. 3. se uskutečnila informační akce ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Na akci nabízeli informační materiály a odpovídali na různé otázky o EU.

Výstava fotografií z keňského Itiba v pardubickém informačním středisku

V sídle informačního střediska Europe Direct Pardubice byla instalovaná výstava fotografií z oblasti Itiba v Keni, kde realizuje svůj projekt nadace ADRA¹⁶. Výstava nabízí pohled na život v této oblasti, kde ADRA zrekonstruovala místní zdravotnické zařízení.

¹⁶ „ADRA je mezinárodní humanitární organizace poskytující pomoc lidem v nouzi. ADRA pomáhá jak při mimořádných událostech (živelné pohromy, válečné konflikty apod.), tak při realizaci dlouhodobých rozvojových projektů (podpora vzdělání, zaměstnanosti atd.)“ [1]

Akce Eurocentrum

Evropské dotace pro obce

Odborný seminář se uskutečnil v prostorách Krajského úřadu Pardubického kraje. Organizátory akce byla střediska Eurocentrum Pardubice a Eurocentrum Hradec Králové. Byly prezentovány tři programy, ze kterých můžou obce čerpat. (Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko, Operační program Životní prostředí, Operační program „Program rozvoje venkova“). [8]

Evropská dobrovolná služba¹⁷ – seminář Jak se stát vysílající a přijímací organizací

Seminář se uskutečnil v budově Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Seminářem provedli regionální konzultanti Mládeže v akci¹⁸. Seminář byl určen především pro zájemce, kteří se chtějí zapojit do dobrovolnických aktivit v Evropě, ale také institucím, které by měly zájem stát se vysílající či přijímací organizací. (např. pro denní stacionáře, azylové domy, nízkoprahová centra či jiné organizace ze sociální sféry, muzea, knihovny, vzdělávací instituce, církve,...) [8]

¹⁷ „Evropská dobrovolná služba umožňuje mladým lidem zapojit se individuálně nebo ve skupinách do dobrovolnických projektů konaných v zemích EU a v partnerských zemích. Dobrovolníkem se může stát každý mladý člověk ve věku 18 až 30 let, který má trvalé bydliště v ČR, v jiné zemi programu nebo v partnerské zemi. Organizace, která vysílá nebo hostí dobrovolníka, může být nezisková organizace nebo sdružení, místní, regionální či ostatní orgán nebo mezinárodní vládní organizace“. [20]

¹⁸ Program Mládež v akci, který probíhá v letech 2007 až 2013, je jeden z programů Evropské unie zaměřených na volnočasové aktivity mladých lidí. [20]

Příloha č. 7 – Dotazník

Pokyny k vyplňování:

U některých otázek je možné zvolit více odpovědí. Prosím o pravdivé odpovědi.

*Povinné pole

1. Pohlaví * (muž nebo žena)

žena

muž

2. Váš věk * (vyberte vyhovující rozmezí)

pod 15

16 - 25

26 - 35

36 - 45

46 - 55

nad 56

3. Zajímáte se (zajímali jste se) o problematiku EU? * (soukromě, kvůli škole, pracovně)

ano

ne

4. Jaký zdroj použijete (byste použili) k získání informací o problematice EU? *
(Vyberte možnosti, které pro Vás připadají v úvahu)

Internet

Knihy

Informační střediska o EU

TV, tisk

Jiný zdroj

5. Znáte informační střediska Europe Direct a Eurocentrum? * (zdali víte o tom, že něco takového existuje)

Ano, znám obě

Zním Europe Direct

Zním Eurocentrum

Neznám ani jedno

6. Komunikovali jste někdy s Eurocentrem nebo Europe Direct? *

Ano, s oběma

Ano, s Europe Direct

Ano, s Eurocentrem

Ne

7. Komunikace probíhala prostřednictvím? * (Vyberte vyhovující prostředek)

E-mail (elektronicky)

Telefonicky

Osobní setkání

Neprobíhala žádná komunikace